

Orosházi HARANGSZÓ

XXIX. évfolyam 2. szám · 2022. szeptember

Béke, békesség

„Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!” [Jn 14,27]

Kedves Tantestület, Kedves Testvéreim! Szép feladatot kaptam: téma a béke, békesség. Adja az Úr, hogy valamit még hozzátehessek mindahhoz, ami eddig (tegnap és ma reggel) elhangzott előttemek minderről. A téma azonban nagyon fontos, szabad és kell is erről újra és újra gondolkodni, beszélgetni.

Bevezetés

Amikor megkaptam a feladatot, elgondolkodtam: csak nincs valami aktuális oka a témaválasztásnak? Persze hogy van. Ahol emberek vannak, közösségekben élnek, bármikor megszülethet a békétlenség. Bármikor hiánycikk lehet a békesség. Sajnos akármerre nézünk, mindenfelől ezt látjuk. Tombol a békétlenség, hiányzik a békesség.

Szörnyű, életveszélyes békétlenség van Európában. Nem is messze tőlünk az ukrán–orosz háború. Most azt nem firtatjuk, hogy Amerika milyen szerepet játszik ebben, és mi az a proxiháború, de félelmetes békétlenséget szül már február óta ez a gyilkos viszály. Mert ennek nemcsak gazdasági következményei vannak, hanem egyénekre lebontható módon lelkiek is. Nagy a békétlenség az emberi szívekben, hogy mi lesz ebből, ha eszkalálódik. Mert a veszedelme megvan.

Rémes helyzet van hazánkban is. Azt reméltük, ha majd vége lesz a választásoknak, végre megnyugvás, béke köszönt be. S nem

tudunk igazán örülni a békének, békességnek. Mindig vannak, akik felkavarják a dolgokat, s olyanok is, akik vevők a zűrre, cirkuszra. Hamis hírek zaklatják fel az emberi lelkeket. S még itt van a Covid19 is, illetve a groteszk elnevezésű majomhímő (talán bocsánatot kellene kérni a majmoktól, hogy róluk nevezték el ezt a speciális, nemi háttérű betegséget).

Zaklatott Európa világa (energiaválság, atomveszély, infláció), s zaklatott hazánk is.

Döbbenetes versre leltem az interneten. Ady Endre írta *Béke* címmel 1899. június 15-én:

„Hágában konferenciáznak,
Párisban helyreállt a csend.
Nálunk csak úgy dübög a béke,
Csendes, nyugodt a parlament.
A vén világrész vesztét érzi,
Minden lecsendesült, nyugodt,
Ilyen botrányos békességről
A történet még nem tudott.”

Békétlenség van az evangélikus egyházon belül is. Tavaly novemberben elhangzott egy ún. Kiáltvány, ami írásban is megjelent, s ebben többen – lelkészek és nem lelkészek – azt állították, hogy egyházunk vezetői nem állnak ki elég határozottan az LMBTQ és a genderideológia szellemével szemben. Az egyház vezetősége egy teológiai vitanapot hívott össze, hogy tisztázzon a dolgok, s ez nem igazán sikerült. Sajnálatos.

Mindig aktuális a biblikus békesség kérdése, tulajdonképpen szinte minden szinten. Ott, ahol élek, megvizsgálhatom magam, eszköze vagyok-e a békességnek? Mit teszek érte?

Béke és béke

A békének van egy jó értelemben vett negatív dimenziója és van egy pozitív. A negatív sem megvetendő. Amikor véget ér egy háború, nagy örömmel kiálthatják az emberek, hogy vége a háborúnak, végre béke van. Amikor nincs háború, azt mondjuk béke van, de ez még csak egy negatív állapot. Annyit jelent, hogy nincs háború, nincsenek bombák, aknák, tankok, sebesültek és halottak. Ez is nagyon fontos dolog, de kevés. A bibliai értelemben vett békének pozitív dimenziója van. Erre tanít minket a bibliai megközelítés.

A bibliai megközelítés

1) Individuális dimenzió

Az Ótestamentumban a béke szava közzismert: salom. Nagyon széles körű a jelentése, a tartalma. Ahogy haladunk előre, egyre több fogalom kerül elő, mint a salom tartalma. Jelenti azt, hogy egész, teljes, tökéletes, rendezett, egészséges, és azt is, ami gyógyítóan hat egész lényünkre, értelmünkre, lelkünkre. Jelenti a megelégedettségünket.

Különböztessük meg egymástól a „jóllétet” és a „jólétet” bibliai illusztrációk segítségével! Ezek kiragadott példák, igen sok ilyen van. Így a 1Móz 37,13–14: „Izráel ezt mondta Józsefnek: Testvéreid Sikemben legeltetnek. Gyere csak, elküldelek hozzájuk! József ezt felelte neki: Itt vagyok! Apja azt mondta neki: Eredj és nézd meg, hogy jól vannak-e testvéreid és a nyáj! Azután számolj be nekem!” Megvan-e a jóllétük! Lelki értelemben jólét.

S van az anyagi jólét az Ézs 66,12-ben: „Bizony, ezt mondja az Úr: Folyamként árasztom rá a békességet, mint megáradt patakot a népek gazdagságát.”

Itt a békesség és az anyagi jólét kapcsolódik össze a salom tartalomban. S itt van jelen az Úristen gondviselő szeretete. Tehát a salomhoz a megfelelő anyagi jólét is hozzátartozik, és ehhez csak annyit: a megelégedettség érzése kegyelmi állapot.

Továbbá a salom tartalmához hozzátartozik a jószívűség, kedvesség, szeretet, barátság, tisztesség, becsület, jogbiztonság. Tehát a salom jelentéstartalma itt befogadja mindazt, ami Isten akarata szerint jó, ami pozitívum, ami életgazdagító minőség, mindaz, ami az ember javát szolgálja. A salom jelenti az egészséget, a boldogulást is.

2) Közösségi dimenzió

Erről rövid illusztráció a Jer 29,7 alapján. Ez az ige a babilóniai fogságban élőknek szól. Nézzünk meg három fordítását:

„Fáradozzatok annak a városnak a jólétén, ahová fogságba vitettek titeket, és imádkoztatok érte az Úrhoz, mert annak jólététől függ a ti jóléteitek is.” (RUF, vagyis a protestáns fordítás)

„Munkálkodjatok annak az országnak jólétén, amelybe vitettek benneteket; imádkoztatok érte az Úrhoz, hiszen jóléte a ti jóléteitek is.” (SZIT, Szent István Társulat, vagyis katolikus fordítás)

Ha jól megnézzük a két fordítást, lényegében szó szerint megegyeznek, mert azt nem tekintjük különbségnek, hogy „fáradoztatok” (RUF), vagy „munkálkodjatok” (SZIT), s az is mindegy, hogy egyik helyen „várost” olvasunk, a másiknál „országot”. A lényeg, hogy mindkét fordítás a „jólét” fogalmát használja.

De van egy harmadik fordítás is, az ún. Káldi-Neovulgata (KNB). (Káldi György a 16. században Károli Gáspár konkurense volt. A Vulgata pedig Hieronymus bibliafordítása, amit a katolikus Szent Jeromos Társaság 1997-ben adott ki.) Figyelemre méltó ez a fordítás: „Munkálkodjatok annak a városnak békességén, ahova fogságba vitettek titeket, és imádkoztatok érte az Úrhoz, mert annak békességétől függ a ti békességeitek is.” Figyelem, a jólét helyett ez a fordítás a salom fogalmát alkalmazza! S ez nem ellentmondás, hanem egymás kiegészítése és a mi gazdagításunk.

A köszönés szellemi háttere, bibliai gyökere

Találkozáskor, búcsúzáskor az egyik gyakori érintkezési mód az emberek között a köszönés. Lássuk meg ennek bibliai gyökerét, hátterét, sőt misztériumát. Szakrális tevékenység.

Szépen köszönt régen a magyar falusi (paraszt)ember: Adjon az Isten jó reggelt, napot, estét, éjszakát! S hova torzult ez mára: Csásó, csásó, báj, halihó, szia... Íme, a lehangoló értelmetlenség!

A Szentírásban nagyon szép és tartalommal megáldott (ezért áldó valóság) a köszönés. Illusztráció a Bibliából (Bír 6,22kk): Gedeonnak megjelenik az Úr angyala és a leendő népvézér kétségbeesik: „Jaj nekem, Uram, ó, Uram, mert az Úr angyalát láttam színről színre!” S azért esik kétségbe, mert azt hiszi, hogy neki vége, meg kell halnia. „Az Úr azonban azt mondta neki: Békesség neked, ne félj, nem halsz meg! Ezért Gedeon oltárt épített ott az Úrnak és így nevezte el: Az Úr a békesség.”

A búcsúzás megható jelenete a 2Móz 4,18-ban található. Mózes búcsúzna az apósától. Az előzmény annyi, hogy neki Egyiptomból gyilkosság miatt menekülnie kellett, s ott az emigrációban feleséget talált, családja lett, apósa neve Jetró. Egyszer csak, sok idő után Mózes így fordult az apósához: „Szeretnék visszamenni testvéreimhez Egyiptomba, hadd lássam, élnek-e még? Jetró így felelt Mózesnek: Menj el békével!” Vagyis az Úrral! Mert tudjuk Gedeontól, hogy az ÚR a békesség, azaz a „menj el békességgel”, az azt jelenti, hogy „az Úr legyen veled”!

Béke, békesség az Újszövetségben

A nyelvezet görög (koiné görög, a népnyelv), és a béke/békesség szava ez: eiréné. A héber salom szó fordítása, tartalmáról az mondható, hogy lényegében ugyanaz. De szellemi értelemben tágabb: jelenti az üdvös helyzetet is. Gondoljunk arra, hogy az „üdvözöljük, üdvözöllek” köszönési forma mélységében ez az isteni valóság rejtezik. Ez az eiréné = salom tehát jelenti az üdvösséges helyzetet, s a jólétet, jólétet, gyógyulást, megváltást, üdvösséget. Itt már az Úr Jézus szólal meg, amikor köszönni tanítja az övéit, hogy hogyan köszönjenek a missziói útjuk során.

Lk 10,5: „Ha azonban egy házba beléptek, először ezt mondjátok: Békesség ennek a háznak!” Figyelem, legyen meg a békessége a háznak, s tudjuk, az Úr a békesség. S adassék még Jézus tanítása a megtérésről, bűnbánatról, örök életről. Rádás a békességre, az Úr jelenlétére.

Lk 8,48: Itt olvasható a vérfolyásos asszony története, aki titokban érintette meg Jézus köpenyét, s azonnal meggyógyult. Jézus ekkor így szólt a megriadt, az érintésen

rajtakapott asszonyhoz: „Leányom, hited megtartott téged, menj el békességgel.” Értethető? Békesség = az Úr a békesség (Gedeon oltára).

Ez a béke jelenti az Úrral való kapcsolat rendeződését, helyreállítását. S ha vele rendeződött a kapcsolatunk, akkor ebből fakadó, hogy rendeződhet a kapcsolatunk a másik emberrel és önmagunkkal is. Ez hatalmas áldás. Mert az Úr a békesség és ő van velünk.

A mi feladatunk Isten békességének (Jézus jelenlétének) tudatosítása, elfogadása. Miért ne mondhatnánk erre igent? Nem ez lenne az érdekem?

A békesség igazi forrása

Két üdvtörténeti jelentőségű újszövetségi eseményt idézek. Ezek illusztrálják a békesség forrását.

1) A Lk 1 végén Zakariás pap János fia születésekor hálából énekelt, és ennek a tartalma, hogy az ő János nevű fia lesz az, aki készíti az Úr (Jézus) útját, tanítja a népet az „üdvösség ismeretére” (az üdvösség felismerésére), és jött – ez a fontos itt –, hogy „lábunkat a békesség útjára igazítsa” (Lk 1,79).

Ugyancsak Lukácsnál, a 2. fejezetben pásztorok hallják meg a mennyei kórust: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.” (2,14)

Mi a békesség forrása? A Megváltó születésének evangéliuma, jó híre. Az örömhír.

2) Miután Isten feltámasztotta Jézust, s a halálból előjött Feltámadott találkozott tanítványaival, így köszönt nekik: „Békesség nektek!” (Lk 24,36) A tanítványok lelki állapota megviselt volt. Mögöttük a nagypéntek borzalma, a keresztség rettetete, Jézus kínhalála, most pedig jön valaki a halálból. Rettenetesen félelmetes. „Békesség nektek!”

János evangéliumának 20. fejezetében egymás után háromszor hangzik ez el a „békesség nektek”. A 20,19-ben, a 20,21-ben és a 20,26-ban. Amikor először találkozik velük a Feltámadott, s másodszer, amikor elmondja nekik a (nem könnyű) küldetésüket: „Békesség nektek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.” (20,21) S a harmadik eset a hitetlen vagy szkeptikus Tamásé. Jézus ekkor is így köszön. Mi az, ami előkészíti a békességet? Tehát mi a békesség forrása? A válasz: a feltámadás (a halál legyőzésének a híre) örömhíre.

Van-e feladatunk?

Van! Mt 5,9 szerint „Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak nevezetnek.” Egy kis görög: békét teremtők = eirénopoioi. Békességszerzők, akik a békeség létrehozásának az útján járnak. S ez az egyik titka a boldogságnak!

Diákkori emlékem: még teológiai hallgató voltam a múlt század 60-as éveiben, és az Evangélikus Teológiai Akadémia oktatósi intézményének volt egy jeles német vendége, név szerint Ethelbert Stauffer újszövetséges teológusprofesszor, aki nekünk erről az egyetlen egy szóról 60 perces előadást tartott. Ekkor ivódott bele a lelkembe ennek a szónak a kulcsfontossága. A békeség útján járókról van szó, akik békét igyekeznek teremteni. Milyen úton járunk mi? Irenikus vagy ironikus? Aktuális téma.

Rövid jegyzet a lélektan felől

Kiindulásunk ez a Mt 5,9: a békét teremtők, a békeség útján járók a boldogok. Ám a békeség ellentéte a békétlenség, a harag, a méreg. Ez életünk egyik legnagyobb ellensége. Boldogok azok, akik békeségre törekszenek, mert ők az egészségüket védik. Ugyanis a harag = méreg, s ez a méreg elemézt. Negatív érzés, egészségromboló hatása van, mint minden méregnek. S vannak a halálos mérgek.

Nagyon régen volt a kezemben ez a könyv: *Elkerülhető betegségek*. Alcíme: *Ellelenségkedés vagy szeretet, stressz vagy békeség... egy orvos érvelései a Biblia jelenlétében*. Szerző McMillan. (Amikor 10 éve elköltöztünk Szegedre, akkor eltűnt ez a könyv.) Az előszóban arról ír a szerző, hogy bebizonyosodott: a betegségeket nem egyszerűen bacilusok vagy vírusok okozzák. Ki ne ismerné ma már a pszichoszomatikát, egy bizonyos szinten legalább. Ha valakinek a lelkében negatív indulatok vannak (harag, méreg), azok hatnak a test bizonyos pontjaira. A bölcs magyar nyelv ezt így fejezi ki: mérges vagyok, esz a méreg... s ez a méreg hat a test valamelyik területére (külön kutatási téma volt, hogy melyikre). Ha mérges vagyok, nő az adrenalinszint, s a felesleges mérenergia engem támad meg. Az se szerencsés eset, ha kifelé, azaz valami vagy valaki ellen vezettem le, s az sem, ha magamba fojtom. Pál csodálatos figyelmeztetése az Ef 4,26b-ben: „...a nap ne menjen le haragotokkal.” Nehogy egész éjjel emésszen titeket a haragotok. Boldogok a békeségre igyekvők, mert védik az egészségüket.

Befejezés – Két figyelmeztetést kapunk az Úrtól

1) Az Úr Jézus utolsó előtti szava

Jeremiás próféta Istentől kapott feladata az volt, hogy a választott népet következetesen szembesítse a bűneivel. Isten szólalt meg a próféta által, s szemére vetette a népnek, hogy hűtlenek lettek, bálványimádók, s ha nem akarnak elveszni, akkor meg kell térniük. Radikális felszólítás hangzik el pl. a Jer 4,3-ban, hogy új szántóföldet kell szántani, mert ha ez nem következik be, akkor aszály jön, s a dúsán termő ország pusztává lesz (4,26k). Nem figyelmeztet-e minket az aszály? Ebben a helyzetben szóba kerül a papok és próféták bűne: „...a legkisebbtől a legnagyobbig mindenki nyereséget hajhász (= telhetetlenség), a prófétától a papig mindenki elvetemült csaló. Népem romlását azzal gyógyítanák, hogy könnyelműen mondogatják: Békesség, békesség! – Pedig nincs békesség!” (6,13–14) A lelki vezetők elkendőzik a helyzet komolyságát, a figyelmeztetést, és hamis békességet hirdetnek. Pedig mindent meg kell előznie az önvizsgálatnak, a bűnbánatnak! Ezékiel 13-ban olvasható: a hamis próféták olyanok, „mint a rókák a romok között.” (Ez 13,14)

Jézusnál is van súlyos figyelmeztetés, pl. a Lk 13 elején: „Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek.” Ugyanis híre mentek voltak, akik Pilátus durvasága miatt haltak meg, s akikre rádőlt a siloámi torony. Vajon azokkal mindez azért történt, mert bűnösek voltak, vétkesebbek voltak, mint mi? S Jézus kemény mondata: nem, sőt... ha meg nem tértek. Ez Jézus utolsó előtti szava!

2) Az Úr Jézus utolsó szava hozzánk

Röviden és velősen: „...Isten békesége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja örizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.” (Fil 4,7)

S a páli levelek elején mindenhol ott van: „Kegyelem nektek és békeség...” Legyünk hálásak, hogy minden szószéki igehirdetés ezzel kezdődik: kegyelem és békeség! Ez Jézus végső szava hozzánk! Neked, aki hittel kéred tőle, ez a válasza: megbocsáttattak a bűneid!

Figyelmeztető lezárás

Ady Endre *Béke* című versével kezdtem, ezzel is zárom:

„Farkasszemet néznek egymással
Országok, népek, nemzetek,
Ezer törekvés, ezer eszme

*Igázza le a szellemet;
Földrészünkön nagy tisztulás kell,
Vihar, mely messze-messze zeng...*”

Ady vágyálma a tisztító vihar. Nos, volt a Nagy Háború (1914–1918), meg ami utána jött és II. az elnevezése. Hozott tisztulást? Semmit! Sőt! Poklot hozott. Zöld és vörös poklokat, KZ-eket és Gulagokat.

Ami nagy baj, hogy most is vihar készül, még méretesebb, mint a múlt századi első kettő. Tehetünk úgy, hogy nem veszünk tudomást semmiről. Élhetjük a magunk felcsinált és beszűkült életét, legfeljebb panaszkodunk árákról és egyéb sérelmekről. De nézhetünk arra a tanulságos helyzetre is, amit a Márk 4,35–40-ben olvashatunk.

Jézus lecsendesíti a tengert (Mt 8,23–27; Lk 8,22–25)

„Ugyanezen a napon, amikor este lett, így szólt hozzájuk: Menjünk át a túlsó partra! Ők pedig otthagya a sokaságot, csatlakoztak hozzá, minthogy ő már a hajóban volt; de más hajók is követték őt. Ekkor nagy szélvihar támadt, és a hullámok becsaptak a hajóba, úgyhogy az már kezdett megtelni. Ő pedig a hajó hátsó részében a vánkoston aludt. Ekkor felébresztették, és így szóltak hozzá: Mester, nem törödsz azzal, hogy elveszünk? Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre, és azt mondta a tengernek: Hallgass el, némulj meg! És elült a vihar, és nagy csendesség lett. Akkor ezt mondta nekik: Miért féltetek ennyire? Még mindig nincs hitetek?”

Figyelem! Jézus csendesíti le a tengert az övéi számára! Sajnos most is viharzik a világ. Nem szabad elhallgatni, mert ha így mennek tovább a dolgok, akkor szörnyű történelmi vihar közeledik. Ki csendesítheti le nekünk a vihart?

Adjon az Úr nekünk hitet és lesz békeségünk is! Fogadjuk be mindezt a szívünkbe!

Elhangzott 2022. augusztus 31-én, Szente-tornyán, az Orosházi Székács Evangélikus Iskola tanévkezdő csendesnapján.

RIBÁR JÁNOS
ny. esperes

Lelki Támogató Közösség

Evangélikus gyülekezeti ház
Orosháza, Thék E. u. 2.
Minden hónap 2. hétfőjén, 17 órakor

A kredométer

A digitális óra 3:15-öt mutatott, vagyis hajnali három elmúlt már. Valahol olvastam, hogy statisztikailag ebben az órában halnak meg legtöbben, mert ez a „lélek éjfélje”. vagyis a Megváltó halálának ellenpólusa. Jézus délután 3-kor halt meg, következésképpen az éjszaka 3 óra az ördögé. Én magam egyetlen ilyen esettel sem találkoztam, sőt nem is hallottam róla. Most mégis eszembe jutott. Mit álmodtál? – kérdezte Szófia. Azt, hogy szalonnát sütöttünk az udvaron. Kitti is nálunk volt. Csengettek. Te mentél ajtót nyitni, és amikor kitérted a kaput, akkor David Schwarz állt ott. Azt mondta, a kredométerért jött. Te nem tudtál semmiről. Mi Kittivel azonban tudtuk, miről beszél. Már nyomult is be a kapun, jött felénk. Mi szinte lebénultunk a tűz mellett. Ekkor az arca átváltozott. Már nem David Schwarz volt, a barna öltönyös bolondhóbortos szász feltaláló, hanem maga az ördög.

Ennek emlékével telt a reggel, ami aztán délbe fordult. Kitti rollerje csörgött a kapu előtt, majd bejött. Pap bácsi, van egy tutira jó ötletem! Éspedig? Estére süssünk szalonnát! Nyáron. Nagyon nyeltem. Rendben van. Kitűnő ötlet. Még beszélünk valamiről, de én már gondolatban és lélekben nem voltam vele. Az éjszakai, vagyis kora hajnali rémálmom kísértett. Vajon beteljesül-e majd? És mi lesz a folytatás? Lesz-e ennek valaha vége? Meddig fájulhat? – tettem fel magamnak ezeket a kérdéseket egymás után, mintha csak töltényeket tennék egy puskába.

Aztán elérkezett a délután, majd a kora este, amikor tüzet kellett rakni. Megérkezett Kitti. A nyársakat már korábban előkészítettem, és letelepedtünk a tűz köré. Egy valamit nem értek, pap bácsi – kezdte Kitti. Mit? Hogy amikor ez a Jézus vagy nem Jézus beszélt velünk, megmutatta a sebeket, nem is mondott hülyeségeket. Aha. Bólogattam. Igazad van. Tisztára olyan volt, mintha az igazi lett volna itt. Én elhittem, hogy ő az. Már el is képzeltem, hogy elmesélem a mamának, hogy találkoztam Jézussal. Én meg elképzeltem Böske néni reakcióját. Talán megint mehettem volna új teflonsütőért. Igen. Jól csinálta a hitetést. Még engem, mint szakembert is sikerült megtévesztenie. De ha sikerült neki egyszer, ak-

kor többször is fog. Végül is tényleg igaz és szép dolgokat mondott, de ami hiányzott belőle, az a tűz. És most mindannyian a tűzbe bámultunk, sercegő szalonnáinkat tartva a lángokba. Beszélt ugyan hozzánk egy Jézus-alak, de szavai nem hoztak tűzbe, nem hevült tőle a szívünk, mint az emmausi tanítványoknak, és nem is nyílt meg a szemünk, hogy felismerjük. Vagy azt, hogy nem ő áll előttünk. Akiben nincs Krisztus lelke, az nem az övé. De honnan tudjuk, ki van benne? Az meglátszik az emberen. Nézd csak, az ott milyen fa? Cseresznye. Honnan tudod? Látom a gyümölcsről, meg a leveléről is. Na látod. Biztos, hogy nem lesz körte rajta. Az ember is ilyen. A viselkedéséről, a beszédéről, a lelkületéről meg tudod ismerni, hogy benne van-e a Krisztus lelke, vagy csak eljátssza. Csak úgy tesz, mintha keresztény volna, vagy mintha kicsit is érdekelné ez az egész. Aki nem várja Krisztust, az nem is keresztény. Csak néző. Bejön ide a templomba, végignézi a műsort és hazamegy, letudta az egészet, megebédel, és délután már ki is aludja. Közben elaltatta, megnyugtatta a lelkét, hogy ő Istennel rendben van. Tudod, tanultunk a bolond gazdagról. Igen. Az is gazdag volt, Istentől kapta az áldást, de lelki javakat nem kért, nem gyűjtött. Elkérték éjszaka a lelkét. El is nevezte őt Isten. Kapott egy másik nevet éjszaka: bolond. Az én tatám, tudod, akit te temettél, azt mondta, hogy ha őt szereti az Isten, majd utánamegy. Hallgattam. A szalonnák sercegtek. Nem így van, pap bácsi? Nem. Nem így van – feleltem. Emlékszel a gazdag ifjúra? Emlékszem. Jézus megkedvelte, mégsem ment utána. Nem küldött egy tanítványt sem, hogy menjetek utána, hívjátok vissza, mert meggondoltam magam, mégiscsak van benne valami. Vagy Júdás, az áruló után. Tanítvány volt, elhívott, mégis hagyta elmenni őt Jézus. Senki ki nem szakaszthat az ő kezéből bennünket, de bárki szabadon elmehet. Ananiás és Szafira is keresztények voltak, mégis meghaltak szinte azonnal, mert hazudtak Isten Szent Lelkének. Démász után sem ment az Úr. A tékozló fiú is saját maga kellett hogy meghozza a döntést, nem az apja küldött utána követeket, hogy meggyőzzék és rábeszéljék a hazatérésre. Heródeshez sem volt már szava Jézusnak. De ha nincs bennem a

Krisztus lelke, akkor kié van bennem? Nézd, Kitti...

Ekkor csengettek. A kezem megremegett, ahogy a szalonnát tartottam a tűzbe. Szófia intett, hogy maradjunk, ő majd rendezi a dolgot. Vársz valakit, pap bácsi? Ezt nem kell várni, ez jön anélkül is. Mondtam. De csak halkan, hogy a gyerek ne értesse. Megvontam a vállam. Ki tudja... Az ajtóban egy barna öltönyös ember állt, az arcát nem láttam, a beszélgetést sem hallottam. Feszült pillanatok voltak. Kittire néztem, hátha ő jobban látja onnan, hogy kicsoda. Felkacagott. Pap bácsi, ez olyan volt, mint az a bolond szász, akiről a mama mesélt. Azt hittem, feltámadt. Feltámadt? Ismételtam a kérdést. Hogy támadjon fel valaki vagy olyan valami, ami halhatatlan, vagy nem is létezik? De a mama azt mondta, át tud változni farkassá, és elviszi a nyájból a kisbárányt. Dužu bácsi bárányai közül is elvitt vagy kettőt. Ezek mesék, Kitti. Nincsenek farkasemberek meg alakváltók. Vagyis ez utóbbiban már nem voltam annyira biztos. A mama azért mondta, hogy ne kószálj sötétedés után a faluban, mert bajod eshet. A nagy alakváltók itt vannak köztünk. Hol? A templomban is. Azt hiszed, keresztény, hívő, Krisztusé, közben nem az. Akkor a tata a pokolba került. Azt nem tudom. Te a mennybe prédikáltad, pap bácsi. Azt mondtad, jó ember volt. Igen, tudom. Én sok embert prédikáltam a mennybe. Mennyit? Több mint százat. Hú, az nagyon sok! És mind jó volt? Kivétel nélkül. De vajon hány ébredt fel valóban a mennyben? A gazdag és Lázár történetében is a gazdag ember a pokolban ébredt, pedig szép temetése volt. Ő is gazdag volt, sok jóval megáldotta Isten. Az ő javai voltak, de nem Istené. Javaid megkaptad az életben... így olvassuk. A te javaid voltak. Amit kértél, mindent megadtam neked. De nem kértél alázatot, engedelmisséget, szeretetet, hitet, szelídlelkűséget, bocsánatot. Talán őt is a mennybe prédikálta a pap. És ti papok nem tudtok valamit csinálni? Dehogynem. Hirdetjük a szabadulás útját. Nem úgy, pap bácsi, hanem mint tatánál, amikor már meghalt, hogy elrendezd, hogy a mennybe kerüljön. Mondjuk, imádkozol Jézushoz meg Istenhez, hogy gondolja meg magát, és vegye ki a pokolból és vigye a mennyor-

Az eskető lelkész neve: Székács József

II. rész

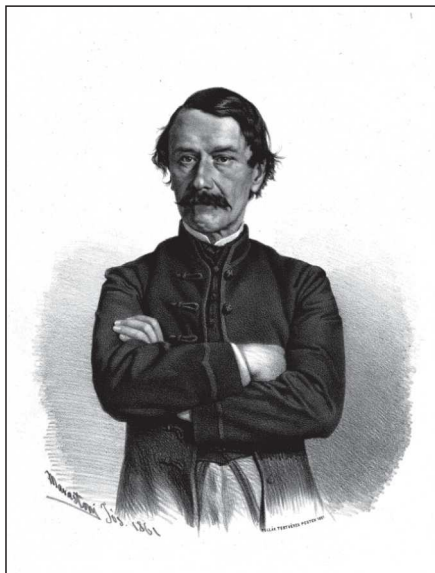
Az Orosházi Harangszó 2022 húsvéti lapszámában tettük közzé válogatásunk első részét. Most a Pesti Evangélikus Magyar Egyházközség házassági anyakönyvéből az 1846-os esztendőtol 1849-ig terjedő időszak esketési közül válogattunk.

Az 1837. november 11-én pesti magyar lelkésszé beiktatott orosházi születésű Székács József (1809–1876) – akit „az ország papjaként” emlegettek –, a magyar szellemi, gazdasági és politikai elit sok tagjával tartott kapcsolatot.

Többek között leendő férjként állt az oltár előtt Széki gróf Teleki Domokos, Lónyai Albert, Boczkó Károly, Radvánszky Antal, Hunfalvy Pál, Bulyovszky Gyula, Kovács Sebestyén Endre.

Tanúként volt jelen házasságkötésnél gróf Teleki László, gróf Ráday Gedeon, báró Jeszenák János, Tisza Lajos, Kubinyi Ferenc, Gyóry Endre, Argay János, báró Podmanitzky László, Balassa István és mások.

Az anyakönyv kézzel írott, magyar nyelvű

Gróf Teleki László

vű fejléce a következő: folyószám, esketés helye és ideje, a vőlegény neve, jelleme és születési helye, a menyasszony neve, jelleme és születési helye, a tanúk neve és jelleme, az eskető lelkész. Nem szerepel az anyakönyvben a vőlegény és a menyasszony szüleinek neve, nem írták be életkorukat és pontos lakcímüket sem. A szereplőkről szóló egyéb adatokat más hiteles forrásokból vettük.

– 1846/11. sz. Gyömrő, novemb. 15-kén. /Vőlegény: Széki gróf Teleki Domokos, Erdély országi születésű özvegy férfiú / Menyasszony: Széki gróf Teleki Clementina, Pesti születésű, hajadon. / Tanúk: Gróf Teleki László, gróf Ráday Gedeon, Báró Jeszenák János, Tisza Lajos bihari főispáni helyettes. / Eskető lelkész: Székács J.

Széki gróf Teleki Domokos (1810–1876) a magyar országgyűlés szabadelvű követe, a Magyar Tudományos Akadémia levelező, igazgató és tiszteleti tagja.

Gróf Teleki László (1811–1861) politikus, író, az MTA rendes tagja.

Báró Jeszenák János (1800–1849) politikus, kormánybiztos, főispán, a Dunánineni Evangélikus Egyházkerület felügyelője, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc vértanúja. Kivégzése előtt Székács József nyújtott számára lelki vigaszt. A későbbi felvidéki politikusnak, Esterházy Jánosnak (1901–1957) dédapja.

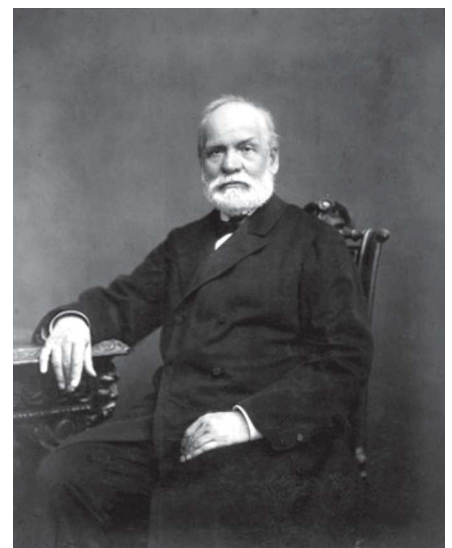
Tisza Lajos (1798–1856) politikus, országgyűlési követ, Bihar vármegyei alispán, majd főispáni helytartó. Tisza Kálmán miniszterelnök, Tisza Lajos miniszter és Tisza Domokos apja.

– 1847/4. sz. Pesten, május 27-kén /Vőlegény: Vásáros Naményi és Nagy Lónyai Lónyai Albert, Nagy Lónya, Beregmegyei születésű, nőtelen táblabíró / Menyassz-

zony: Kubinyi Róza, Markusfalvi születésű, itt lakozó hajadon / Tanúk: B. Nyári Antalné született Kubinyi Jozsefa, leánya B. Nyári Matild, B. Prónay Gábor neje, született B. Podmanitzky Sarolta, Kubinyi Ferenc és Bertalan. / Eskető lelkész: Székács J.

Lónyai Albert (1823–1904) táblabíró, Ugocsa vármegye főispánja.

Kubinyi Ferenc (1796–1874) paleontológus, politikus, az MTA tagja.

Hunfalvy Pál

– 1847/8. sz. Pesten, június 29-kén /Vőlegény: Hunfalvi Pál Kézsmárki nőtelen oktató / Menyasszony: Röck Sarolta pesti születésű hajadon. / Tanúk: Röck Henrik és István helybeli polgárok. / Eskető lelkész: Székács J.

Hunfalvy Pál (1810–1891) jogász, etnológus, a magyar összehasonlító nyelvészet megalapítója, parlamenti képviselő, a Luther Társaság elnöke, az MTA tagja.

Röck Henrik (1811–1866) az első Pesti Szappan- és Gyertyagyár tulajdonosa.

szágba. Sajnos nem. De megtennéd? Még én! Csak beszéltek? Semmi más? Nem elég? Jónást is elküldte Ninivébe az Úr. Nem anygalt küldött egy olyan nagy város megmentésére, hanem egy prófétát. Nem is a legengedelmesebb fajtából. A tata tényleg jó ember volt. Azt mondta: „én öntöttem a

járdát a templom körül, nekem tartozik az Isten.”

A kapu becsukódott. Megkönnyebbültem. Nem az öreg szász volt és nem is egy alakváltó. Ki volt? Az atyát keresték, gerendákat akartak venni meg cseréplécut. Mondtam: az a másik kapu. Megkönnyeb-

bülten fújtam ki a levegőt, a tűz lángja fel is lobbant tőle. Látod, Kitti, ha Isten Szent Lelke ránk árad, mindjárt fellobban a szívünkben a tűz is Krisztus iránt.

HORVÁTH CSABA
(Kiskapus)

Röck István (1812–1882) gépgyáros. Cséplőgépet, majd nyomdaipari gépeket, gőzmalmai berendezéseket gyártott. Gőzgépkazánok, hajógépek, kútúrú gépek, dohányipari gépek előállítására is felszerelkezett.

Radvánszky Antal

– 1847/13. sz. Pesten, September 8-kán / *Völegény: Feldinger Frigyes, Temesvári születésű, s ott lakozó nőtelen ügyvéd és bölcsészeti tudor / Menyasszony: Kanya Emília, pesti születésű, s itt lakozó hajadon / Tanuk: Graff Károly királyi ügyvéd, Dierner Endre helybeli lányoktató / Eskető lelkész: Székács J.*

Jegyzet: Az e lapon 13. szám alatt bejegyzett Feldinger Frigyes és Kanya Emília közötti házasság, a c[ászári] k[irályi] főtörvényesen Pesten, dec. 7. 1858. kelt 26472. számú hivatalos jelentése szerint (lásd egyh. jegyzőkönyv 130. lap) törvényesen felbontatott.

Feldinger Frigyes (1819–1900) ügyvéd, bölcséleti doktor.

Kanya Emília (1828–1905) író, újságíró, az ország első női lapszerkesztője.

– 1847/15. sz. Pesten, october 3-kán / *Völegény: Wurmb Mihály, győri születésű özvegy, főpostai kalauz helyben / Vörös Zsuzsanna, győri születésű hajadon / Tanuk: Győry Endre oktató, Gruber Lajos kereskedő. / Eskető lelkész: Székács J.*

Győry Endre (1799–1866) evangélikus tanító. Született a Győr megyei Felpécen, meghalt Orosházán. Győry Vilmos (1838–1885) lelkész édesapja.

– 1848/4. sz. Pesten, 1848. april. 13. /

Völegény: Nemes Boczkó Károly, Szarvas, Békésmegyei születésű, itt lakozó nőtelen táblabíró / Menyasszony: Filippiny Johanna, Békés-Csabai születésű, itt lakozó hajadon. / Tanuk: Schubert János helybeli polgár és Kalmár István helybeli nemzetőr. Eskető lelkész: Székács J.

Boczkó Károly (1802–1889) keresztapja Szimonidesz János orosházi lelkész, esperes. Szarvas első, alkotmányosan választott képviselője, 1828–1832-ig orosházi esküdt, 1832–1840-ig szarvasi alszolgabíró, 1845-től a Békési Evangélikus Egyházmegye felügyelője, 1847–1848-ban a pesti Ellenzéki Kör tagjaként szerepelt Petőfi, Jókai és Vasvári Pál társaságában. Tiszaföldváron temették el.

– 1848/7. sz. Pesten, 1848. június 4. / *Völegény: Repiczky János, Újbarsi születésű, itt lakozó, nőtelen nevelő / Menyasszony: Vaitzer Sarolta, vinnyei születésű, itt lakozó r. katolika hajadon / Tanuk: Argay János budai oktató és Molnár József helybeli kulcsár. / Eskető lelkész: Székács J.*

Repiczky János (1817–1855) orientalista, egyetemi tanár, az MTA levelező tagja.

Argay János (1820–1864) evangélikus tanító, Petőfi Sándor selmecbányai osztálytársa. Tanította Győry Vilmost, közbenjárt, hogy szülei elszegényedése után továbbtanulhasson. Orosházán született, Budaváron temették el.

– 1848/11. sz. Pesten, 1848. novemb. 9. / *Völegény: Nemes Gyulafalvai Bulyovszky Gyula, keresztúri születésű, helybeli nőtelen, miniszteri fogalmazó / Menyasszony: Szilágyi Lila [így! - K. O.] kolozsvári születésű, helybeli r. katolika hajadon / Tanuk: Kovács Sebestyén Endre orvostudor és Emödy Dániel helybeli miniszteri fogalmazó. / Eskető lelkész: Székács József.*

Bulyovszky Gyula (1826–1883) ügyvéd, hírlapíró, a márciusi ifjak egyike.

Szilágyi Lilla (1833–1909) színésznő, műfordító, legnagyobb sikereit külföldön aratta.

Emödy Dániel (1819–1891) ügyvéd, jogakadémiai tanár, a márciusi ifjak egyike.

– 1849/6. sz. Rákoskeresztúr, 1849. május 26. / *Völegény: Radvánszky Antal, Radvan, Zólyommegyei születésű, nőtelen birtokos / Menyasszony: Podmanitzky Irma, Rákos Keresztúri születésű hajadon / Tanuk: B. Podmanitzky László, Illés Ádám, Füredy Lajos. / Eskető lelkész: Székács J.*

Radvánszky Antal (1807–1882) nagybirtokos, politikus, országgyűlési követ, főispán, 1873-tól a Bányai Evangélikus Egyházkerület felügyelője, majd egyetemes felügyelő.

Podmaniczky László báró (1825–1892) földbirtokos, 1848/49-ben a Pesti Magyar–Német Egyházközség közös felügyelője volt, 1859–1862-ben a pesti magyar gyülekezet felügyelője. Aszódon temették el.

– 1849/11. sz. Pest, 1849. october 22. / *Völegény: Kovács Sebestyén Endre, Vezekény, barsi születésű nőtelen orvos, ref. / Menyasszony: Lumnitzner Julianna Henriette, Eszterháza, sopronmegyei születésű hajadon / Tanuk: Balassa István hites ügyvéd, Panian János uradalmi tisztartó. / Eskető lelkész: Székács József.*

Kovács Sebestyén Endre (1814–1878) orvos, a Rókus Kórház sebész főorvosa, az MTA tagja.

Tisza Lajos

Balassa István (1816–1877) ügyvéd, Balassa Pál (1812–1858) volt orosházi evangélikus lelkész öccse.

– 1849/13. sz. Pest, 1849. decemb. 15. / *Völegény: Geibel Armin, Hallei születésű, nőtelen könyvkereskedő / Menyasszony: Kube Mária Pozsonyi születésű, itt lakozó hajadon. / Tanuk: Braeuer József orvostanár és Weisz Bernát Fer. nagykereskedő. / Eskető lelkész: Székács József.*

KOSZORÚS OSZKÁR
helytörténész

Orosházi evangélikus segédlelkészek 1879–1888-ig

1879-től két nagy formátumú evangélikus lelkész teljesített szolgálatot egyházközségünkben: ők Harsányi Sándor (1832–1900 és Veres József (1851–1913). A gyarapodás évei voltak ezek az esztendőök.

1879 óta 18 ezer forintot költött az egyházközség iskolaépületekre. 1880-ban átalakították a Nagy (ma Táncsics) utcai iskolát, 1881-ben a főutcai, 1882-ben pedig a két központi iskola belsejét. 1884-ben új tantermet építettek a reáliskola telkén, az eddigi termet átalakították egyházi tanácsteremmé. Ugyanakkor felépítették a Hajnal és a Szentesi (ma Rákóczi) utcai iskolákat. Úgy alakították ki az épületeket, hogy mindegyikben csak két-két osztály tanuljon.

A lelkészek, a tanítók, a presbiterek és egyéb tisztségviselők mellett az alábbi segédlelkészek szolgáltak egyházközségünkben:

- Kocsondi József (1843–1902) orosházi születésű lelkész-tanítót 1879-től rendszeresen megbízták segédlelkészi feladatokkal.

A szarvasi evangélikus gimnáziumban kezdte, majd Sopronban folytatta tanulmányait, ahol tanítói oklevelet szerzett. Ezután Pestre ment, ahol elvégezte a teológiát, lelkészi képesítést nyert. A Brassó vármegyei Hosszúfaluban kezdte tanítói pályafutását. Rövid idő után visszatért az orosházi egyházközség leányegyházába, Szabad-Szenttornyára. 1868-ban bejött Orosházára evangélikus tanítónak. A hosszúfaluiak biztosan jó szívvel emlékeztek rá, mert 1876-ban felkérték és megválasztották segédlelkésznek és tanítónak, így újból Erdélybe ment. 1879 szeptemberében hazahívták Orosházára lelkész-tanítónak. Sok volt a feladat. Tanítói munkája mellett 1879-től 1881-ig elnöke volt a Polgári Olvasókörnek, később az orosházi Tanító Fiókegylet elnöke, sok bemutatófoglalkozást és előadást tartott. Még nem töltötte be a hatvanadik életévét, amikor meghalt. Felesége, Bacsoni Karolin, a Nyitra vármegyei Galgócon – ahol rokonlátogatáson volt – fejezte be földi életét a következő esztendő májusában.

- Freitag János (?–1912) az Arad vármegyei Apatelken született. 1881 októberétől mint segédlelkész Orosházán is végzett különböző szolgálatokat. 1874-ben a szomszédos Csorvára hívták meg lelkész-tanítónak. 1878-ban Orosházán feleségül vette Vitéz Vilmát. Harmincnyolc évi munka után, 1912-ben Csorváson érte a halál, 65 éves volt. Fia, dr. Felsővályi János (1879–1971) a rozsnyói, majd a szarvasi evangélikus gimnáziumban tanított latin, görög és földrajz tantárgyakat. Hosszabb ideig élt Orosházán is, Szegeden halt meg.

Az 1881-es népszámlálás szerint Orosházának 18 032 lakosa volt, akik 2897 ház-

Okályi Adolf

ban laktak. Nemzetiség szerint magyar 16 686 fő, tót 288 fő, német 115 fő, oláh 24 fő. Vallás szerint 14 143 evangélikus, 2095 római katolikus, 894 református, 696 izraelita, 114 görögkeleti. 1880-ban 851 keresztelés és 499 temetés volt Orosházán. Harsányi Sándor lelkész több tankönyvet írt az orosházi elemi iskolások számára. Veres József 1884-től országgyűlési képviselő, 1886-ban közzétette az *Orosháza történeti és statisztikai adatok alapján* című, máig haszonnal forgatható könyvét.

- Klár Béla (1861–1935) a Torontál vármegyei Nagyszentmiklóson született,

1884 szeptembertől segédlelkész Orosházán.

Teológiai tanulmányait Pozsonyban végezte, a bányakerületi püspök hamarosan lelkésszé szentelte. Veres József bejelentette, hogy országgyűlési képviselővé választása miatt Klár Bélát kívánja segédlelkészként alkalmazni, „*aki szép tehetségénél és készségénél fogva erre kiválóan alkalmas*”. 1887-ben az elhunyt Gólián Mihály helyére választották meg tanítónak. 1890-től 1896-ig az orosházi evangélikus egyházközség jegyzője. 1896. február 9-én első evangélikus papként iktatták be Nagyszénáson. 1900 januárjában bejelentette, hogy Új-Fazekasvársádon megválasztották lelkésznek. Egy évtized után visszatért Nagyszénásra, azonban 1913. április 1-jén nyugdíjazását kérte. Később mint nyugdíjas lelkész Hódmezővásárhelyen szolgált, ott is halt meg. Egged Aladár főesperes és Keken András temette.

- Okályi Adolf (1865–1940) a Liptó vármegyei Vazsec nevű faluban született. Középiskoláit Késmárkon és Eperjesen végezte, ugyanott járt teológiára is. Az utolsó tanévet a halle-wittenbergi egyetemen fejezte be. 1888. június 2-án szentelte papá dr. Szeberényi Gusztáv Békéscsabán, s ebben a hónapban kezdte meg segédlelkészi éveit Orosházán. Nyolc évet töltött a településen. A hatalmas gyülekezetben bőséges alkalmat nyílt gyakorlatot szerezni a lelkészi munka számos területén. 1896-ban megválasztották a bánfalvi (ma Gádoros) gyülekezet lelképásztornának. De 1905-ben visszahívták Orosházára, s beiktatták a harmadik lelkészi állásba. 1911-ben Pozsonyba ment lelkésznek és a teológiai akadémia gyakorlatiteológia-tanárának. 1937-ben vo-nult nyugalomba, Pozsonyban temették el.

KOSZORÚS OSZKÁR

Lelki Támogató Közösség

Evangélikus gyülekezeti ház

Orosháza, Thék E. u. 2.

Minden hónap 2. hétfőjén, 17 órakor

A néptanító Gólián Mihály

Mezőberény, 1806. augusztus 14. – Orosháza, 1887. október 19.

Korabeli helyi evangélikus népiskolákban rangnak számított tanítani, becsülete volt a tanítónak, viszont nagy elhivatottság szükségeltetett a hivatás gyakorlásához.

Gólián Mihály Mezőberényben született, gimnáziumba is ott járt, a kétéves filozófia–teológia osztály elvégzése után útja 1827-ben egyenesen Orosházára vezetett. Miután itt tanítói állást nyert, úgy döntött, hogy le is telepszik. Később itt is házasodott, egy régi orosházi család leányát, Folkusházy Karolinát vette feleségül.

E sorok írója számára megadatott az a szerencse, hogy az orosházi evangélikus gyülekezet levéltárában lapozhatta a „Házassági eljegyzéseket és Móríngolásokat Jegyző Könyv (1788–1835)” vaskos kötetét, melyben az 1835. február 21-ei dátumnál sikerült rátalálnia arra a bizonyosságra, mely szerint a móríngoló vőlegény „Tudós Gólián Mihály úgymint, helybéli felvégi leánykák Tanítója” Szülei: „néhai Gólián János volt Mező Berényi Lakos és néhai Zacharides Erzsébet.” A menyasszony: „Nemes Folkusházy Karolina Kisasszony” Szülei: „Néhai Folkusházy Sámuel Ugy mint a' helységnek sok esztendőig volt érdemekkel teljes Jegyzője, és Marton Erzsébet.” Tanúk: „Mikolay István Lelkipásztor és Nemes Vági István.”

Az ifjú pár 1835. május 6-án járult az oltár elé, ahol Mikolay István eskette őket. Házasságukból 1836 és 1841 között három gyermekük született, két fiú és egy leány (Gyula Pál, Ida Karolina és Sándor).

Mint a móríngolás szövegéből is kiderül, Gólián Mihály működésének idején a tanítók a falu felső és alsó részén osztoztak meg. Orosháza belterületén nem volt más, csak egyházi iskola. Ha visszaszámolunk az időben 195 évet, akkor 1827-ben a felvégi leányiskolában Gólián Mihály az orosházi 6-10 éves kislányokat a következő tantárgyakra tanította: olvasás, éneklés, írás, számtan, bibliai történetek, nagy- és kiskátté, földrajz, természettörténet, fizika, erkölcsi szabályok, a reformáció története. A vallásos nevelés meghatározó volt, a tanítók – akárcsak a lelkészek – a hitet, az emberséget és az ismeretek fontosságát plántálták

tanítványaik szívébe. A tanítás ma már elképzelhetetlenül zsúfolt tantermekben történt, nem ritkán 150-200 gyermek járt egy tanítóhoz.

A vegyes templomi hirdetésekben tudjuk, hogy a tanulók előmenetelét évente „iskolai próbatételekkel” ellenőrizte az egyház. 1852. április 22-én például Gólián tanítóúr tanítványai vizsgáltattak meg. „A próbatételek kezdetére a nagyharanggal fog jeladatni.”

Gólián Mihály, miután ötven évig közmegelegedésre viselte hivatalát, 73 éves korára való tekintettel a presbitérium indítványára segédtanítót osztottak be mellé. Először Erőss Samut, későbbiekben pedig Brósz Jánost.

Napjainkban, amikor a tanítók több évtizedes munkáját, türelmét, hivatástudatát köszönjük meg a pedagógusok napján, bizonyára fel sem merül bennünk a kérdés, mit jelenthetett a tanítás feladata annak a fiatal tanítónak, aki majd 200 éve Orosházára jött tanítani. Újabb kérdés lehet, hogy az akkori iskolai körülmények és tananyag lehetősége mellett mi tartotta pályán a tanítókat. Egyetlen lehetséges válasz van rá: hivatásuk szeretete. A régi időkben is az tartozott a tanítói pálya legszebb pillanatai közé, amikor a rájuk bízott nyiladozó értelmű

gyermekeknek megtanították az írást és olvasást. E korai időkben a 40-50 évi szolgálat után elidősödött tanítókra nem várt a mai értelemben vett nyugdíj, sem munkájukat elismerő díjakra nem számíthattak. Szerencsések közé tartozott az a tanító, akitől pályája végén tanítványai és pályatársai méltó módon búcsúztak. 1882-ben Gólián Mihály tanítónak megadatott ez.

A szeretve tisztelt tanítóurat, ki szeptemberben ülte születésének 76. évfordulóját, legközelebb névnapja alkalmával, szeptember 29-én egy kellemes, s valóban szívreható meglepetés érte. Ugyanis az említett nap reggelén, amint az érdemekben megőszült agg tanító iskolájába belépett, tizenkét fehérbe öltözött, nemzeti szalagokkal díszített iskolás leányka, kezeikben kis égő viaszgyertyával, a katedra előtt félkört képezve fogadta: „A kis leány füzérből Oskó Éva nevű leányka lépett elő, ki megható szavakban tolmácsolta az összes növendék érzelmeit, kívánva a nehéz pályán, hosszú évek során fáradhatatlanul működő kedves tanítójuknak a többek közt, hogy engedje a mennyei gondviselés, miszerint legyen oly boldog élete alkonya, amilyen áldásos volt eddigi élete. S egyszersmind e nap emlékéül egy virággal koszorúzott, tíz darab szivarral ellátott szivartartót nyújtott tanulóitársai nevében az ünnepeletnek, amelyre harsány éljenzésben tört ki az egész tanítvány sereg. Mint Gólián tanító úr tisztelői előtt megjegyezte, ártatlan kis növendékeinek e szívből fakadó gyengéd megemlékezése könnyeket csalt a szemébe, 56 évi tanítóságának ez volt a legszebb, s legértékesebb jutalma.”

Tudható, hogy Gólián Mihály tanítóúrnál ugyanezen napnak délelőttjén számos ismerőse, barátja, rokona, az egész tanítói kar tisztelegett, kifejezve szerencsekívánatait.

Az Orosházi Újság 1882. október 1-jei számában jelentette meg a maga jókívánásait Gólián tanítóúrnak, kívánván, hogy az Isten őt még számos ily meglepően örvendetes napban részesítse, s tartsa jó egészségben szeretteinek örömeire és boldogságára sokáig.

Gólián Mihály tanítóúr 1887. október 19-én, 81 éves korában adta vissza lelkét teremtményének. A nyugati (ma: alvégi) temetőben, az evangélikus egyház által adományozott sírhelyen helyezték örök nyugalomra. Sírjánál az érdemekben gazdag tanítót Veres József búcsúztatta.

E címmel egy sorozatot indítottunk. Várjuk mindazok jelentkezését, akik egy-egy régóta őrzött fotójukat szívesen közzétennék lapunkban. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, melyek evangélikus egyházközségünkhöz vagy a leányegházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, es-

Fotóalbum

küvőről, temetésről készített felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örül-nénk annak is, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmaink-

ról, lelkészeinkről, tanítóinkról és más tisztségviselőinkről. Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Fel-tüntetjük a fotó tulajdonosának nevét is, és (ha tudjuk) a fotográfusét.

Kérjük Olvasóinkat, hogy juttassanak el egy jól másolható, érdekes képet a lelké-szi hivatalba (Orosháza, ThékE. u. 2.).

Tátralomnici evangélikus templom
(Tátralomnic, 1915) Beküldő: Koszorús Oszkár

A soproni evangélikus teológia új épülete
(Sopron, 1930) Beküldő: Koszorús Oszkár

A zalaegerszegi evangélikus templom és evangélikus ház
(Zalaegerszeg, 1931) Beküldő: Koszorús Oszkár

Fénysugár-híradó

2022. július 9. nagy nap volt Fénysugár klubunk életében, ugyanis 20 évesek lettünk. Ebből az alkalomból elfogadta meghívásunkat Lázár Zsolt esperes úr, Erdős Norbert képviselő úr, Laczki János lelkes úr és Györgyi István felügyelőúr is.

Ellátogatott hozzánk a Duna TV stábjába Bolla Zsuzsi vezetésével, és két napon át figyelték, filmezték klubéletünket. A filmet augusztus 28-án adták le a délelőtti vallási műsorban. Az Orosházi Városi Televízió munkatársai is eljöttek beszámolót készíteni, amit a helyi híradóban láthattunk.

Megemlékeztünk a kezdetekről és alapítónkról, Koszorúsné Hajnalkáról, méltatva nagyszerű munkáját és szervezőkészségét. Sajnálatosan korai halála után Lázárné Marika vette át a klubot, amit azóta is

lelkesen szervez és vezet. Az ő ötlete volt, hogy kellene egy szabadtéri kiülöhely, ahol jó levegőn, barátságos környezetben tartjuk összejöveteleinket.

A gondolatot tett követte és a Keller Erika pályázata nyomán nyert összegből a gyülekezeti ház udvarán sikerült egy remek sátrat felállítani. Igaz, pótolni kellett az anyagiakat, de a munkaerő nem került pénzbe, mert lelkes egyháztagok ingyenes munkával elkészítették az alapokat a Szőlősi házaspár vezényletével. Ezúton is hálás köszönetünk a szervezőknek és a kivitelezőknek. A sátor felavatása is az évfordulón történt.

Klubéletünk a megszokott módon zajlik, minden kedden találkozunk, kivéve a járványos időket és a nyári szünetet a hőség miatt.

Május 10-én Szarvason töltöttünk egy nagyon tartalmas napot. 18 fővel felkerestünk egy tanyát, ahol minden az ötvenes évek stílusában volt berendezve. Szakavatott tanyatulajdonos vendéglátónk sok érdekes dologról beszélt, elmondta a régi használati tárgyak funkcióját, bemutatta a korabeli viseleteket és megvendégtelt minket kemencében sült lángossal. Ezután a 125 éves szarvasi evangélikus újtemplomot látogattuk meg, melyet 1897-ben szenteltek fel, mivel Szarvas nagyszámú evangélikus lakosa kinötte az őtemplomot. Ezután az Őtemplomi Szeretetszolgálat otthonában kaptunk egy finom ebédet, majd hangulatos hajókirándulást tettünk a Körösön, végül megtekintettük a Mini Magyarország Makettparkot is.

Május 28-án a paksi missziói napon 10 fővel vettünk részt. Tartalmas, szép napunk volt, ahol Marika megkapta a Déli Egyházkerület Hűségérmét. Szeretettel gratulálunk neki.

Július 7-én eljutottunk végre a gyönyörűen felújított szabadkígyósi kastélyba, majd Újkígyóson megebédeltünk.

Augusztus 9-én, évfordulónkon finom gulyáslevessel vendégteltük meg a megjelent 42 főt. A szarvasi szeretetszolgálat szakácsa, Matyi és édesanyja főzte az ebédet, amit ezúton is nagyon köszönünk. Csizmadiáné Rózsika biztosított kenyeret és finom péksüteményeket. Az aprósüteményeket szorgos kezű társaink sütötték, mindenkinek hála és köszönet érte.

Szeretettel várjuk felekezeti hovatartozástól függetlenül (keddenként 14 órától) nyugdíjas kortársainkat, akik jó társaságra vágnak (Thék E. u. 2.).

UJJ TIBORNÉ

A lámpagyűjtő

Aki lámpafénnyel ijesztgette a sötétséget

„1902. május 4. Képviselőtestületi döntés: Orosházán holdvilágnál ki kell kapcsolni a közvilágítást.”
(Verasztó Antal: Árnyak és fények a XVIII–XIX. századi Orosházáról)

A megfelelő közvilágítás már a 19. századtól a települések biztonságát szolgálta. A petróleum- és a gázlámpák idejében ehhez még lámpagyűjtőgatók járták sorra az utcákat. Ez is egy mesterség volt. A szerző gyűjteményéből származó képen a lámpagyűjtőgató látható munka közben.

VERASZTÓ ANTAL

Gyopárosi napközis hittantábor

Az előző évekhez hasonlóan 2022. július 4–8. között napközis hittantábort szerveztünk, ahol 22 gyermek és 4 kísérő vett részt. Három napon keresztül Gyopárosfürdőn voltunk az élményfürdőben. A

diákok reggelire hideg élelmet kaptak. Az ebédet a fürdő területén található étteremben fogyasztottuk el.

Július 6-án, szerdán a nemrég felújított szabadtéri Wencckheim-kastélyba látogattunk el, ahol a régi főúri élettel és az azt kiszolgáló személyzet mindennapjaival ismerkedhettünk meg.

Július 8-án, pénteken a budapesti Szemlő-hegyi-barlangot néztük meg. A barlangtúra és az azt követő kiállítás lenyűgözte

a diákokat. Örömmel tapasztaltuk, hogy viselkedésük évről évre javul és könnyebb fegyelmezni őket. A kirándulások alkalmával hideg élelmet kaptunk.

A hittanosok nagy része Szentetornyán lakó hátrányos helyzetű nagycsaládos. Akadnak köztük roma származásúak is. A gyerekek a város több iskolájába járnak.

A napközis hittantábor célja, hogy a fiatalok a hitéletben és a hazaszeretben erősödjenek. A gyopárosi napokon délelőtt hittanos foglalkozást tartottunk. A bibliai történet ismertetését éneklés követte, majd csoportos beszélgetés és játék jött. A délutánt a strandon töltöttük.

Ebben az esztendőben Saul király tragikus történetét ismerhették meg a fiatalok. Láthatták, hogy a Biblia szereplői hogyan küzdenek meg haragjukkal, hogyan bocsátanak meg és hogyan tartanak ki a nehézségek közepette.

A tábor Magyarországi Kormányának Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága egyházi jogi személyek közösségi célú program 2022 keretében támogatta 400 000 Ft-tal.

Az idei tábor is közösségi élményt jelentett a tanítványainknak.

LACZKI JÁNOS

MEGVALÓSULT MAGYARORSZÁG
KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL

2022.

„Közös asztal” tábor

Egy kis csapattal ebben az esztendőben is részt vettünk a Piliscsában megrendezett országos konferencián 2022. június 19–23. között. Cigányok és magyarok ismét találkozhattak az országos táborban, melynek helyszíne idén is a Béthel Evangélikus Missziói Otthon volt.

A téma Péter apostol 1. levelének egyik igéje: „Szentek legyetek, mert én szent vagyok.” Ezt a felszólítást egy kérdéssel egészítettük ki, melyre a hét folyamán kerestük a választ: Miért legyek szent? E megszólító meghívás részletes kifejtésének alapjául Pál apostol rómabeliekhez írt levele 12. fejezetének huszonegy verse szolgált.

Ez az üzenet teljességgel meghatározta az egész tábor hangulatát. A szentté lételel meghívást nem vettük félvállról, hanem rögtön és folyamatosan megvalósítandó

gyakorlatként kezeltük. Tartalmas igehirdetések vitték közel a hallgatósághoz Istennek a szentségről szóló elképzelését, akaratát.

Az egyszerű, „hétköznapi” szentektől elhangzott számos bizonyágtétel egytől egyig mélyen megérintette és könnyekig megrázta a tábor résztvevőit, legfőképpen azért, mert a feltárult, hihetetlenül megpróbált életek mellett eltörpültek sokak nehézségei, valamint ráadásul a bizonyágtételek mögött megbúvó hit hiteles és bátorító példaként is szolgált. Orosházáról Kovács Viktor Ákos tett bizonyágot, aki az előző évben vesetranszplantáció esett át. Elmesélte, hogy milyen nehézségeken segítette át őt a hit, és azt is, hogy országosra mennyi imádság hangzott el érte. Istennek hála, ezek az imádságok meghallgatásra találtak.

Az igemagyarázatok, kiscsoportos megbeszélések, bizonyágtételek és sok-sok ének, baráti-testvéri beszélgetés mellett változatos program gazdagította a tábor: kirándulás, játékfilmvetítés (és az azt követő beszélgetés), cigány témájú riport- és dokumentumfilmek színes és széles skálája, szalonnasütés és táborújs.

Az ország különböző településeiről jött résztvevők lelkesen készülnek a jövő évi „Közös asztal” táborra, ám addig is örömmel várják az újabb találkozást Pestszentlőrincen október 22-én, az országos cigány imanapon.

LACZKI JÁNOS

Nyár a diakónia háza táján

Nem sokat unatkoztak a diakóniai csoport tagjai nyáron: rengeteg tennivaló, kihívás, feladat, találkozás tette változatossá az elmúlt időszakot. Szedjük hát ujjbegyre, merre is vezetett az utunk.

Menekültügyi projektek

Diakóniánk besegített az ukrán menekültek ügyébe is (ezekről külön beszámoló olvasható az újság 13. oldalán). Amit itt kiemelek, az az, hogy az ember ember segítésére éljen, ne üldözésére. Ezért vállaltunk szerepet ezekben a feladatokban. Lelki gondozás és nyelvoktatás, kirándulás és tábor, kerékpárok használatra és forráskeresés. Mindemellett naponta lélegzetvisszafojtva figyeltük a háborús híreket, amikből terveket készíthettünk: vajon hogyan és hova tovább? Egyedül egy idegen országban... Néhány képpel kívánunk hitelesen mutatkozni ebben a témában.

Jobb két tábor, mint egy

Tavaly kísérleti céllal napközis diakóniai tábort szerveztünk. Szülők, gyerekek egyaránt támaszt találtak benne. Olyannyira, hogy idén kifejezetten kérték, szülessen meg a második diakóniai tábor. Így kis szervezőcsapatunk (Nyemcsok Sacival, Bálint Noémivel, Gál Józseffel) már tavasz elején tábortervet készített. Az idei tábor neve: *Kistudós leszek*. Benne biológia, csillagászat, geológia, kirándulás a kardoskúti Fehér-tóhoz, kalandozás a legendás Oncsaházban... mind-mind egy-egy csoda... ami aztán folytatásra várt. Ugyanis közkivánatra még egy nyári napközis csoport taníthatott a templomban és környékén, a *Kistudós leszek 2/2*.

Hogyan is zajlik egy ilyen tábor? Reggel fél 7-től délután fél 5-ig vártuk a gyerekeket és szüleiket, hogy Isten igéjéből kiindulva

együtt csodálkozhassunk rá teremtett világunk kincseire. Napi háromszori étkezés volt biztosított, délelőtt és délután 2-2 óra tematika, majd játék, játék, játék...

Az egyik legizgalmasabb a csillagászati program volt, amikor mintegy 30 család leste az esti eget távcsővel este 9-től kb. 11 óráig. Csehi József testvérünk csillagászati távcsöve és előadása felejthetlenné tette ezt az estét.

A tábor működése elképzelhetetlen ifjú és felnőtt segítők nélkül, akik akár „tesóként”, akár „tábori nagyként” uszonnát osztottak, rendületlenül pakoltak az ifjokok után, origamiztak, keresztény karaokét szerveztek, vetítettek és összeszedték az ott felejtett sapkát, pólót stb. Köszönetet mondunk minden munkatársnak, aki ebben a duplázott munkában részt vett. Isten áldja meg szolgálataikat!

A nagy betonozás

Egészen hétköznapi tennivalók is bekerültek diakóniánk feladatsorába: a Fénysugár Nyugdíjas Egyesület által nyert hatalmas közösségi sátor aljzatát és felszerelését igyekeztünk szó szerint „tető alá hozni”. A 8x5 méter alapterület elkészítése nem kis erő igényelt: mind anyagot, mind emberit tekintve. Az alapnak – az egyenetlen gyülekezeti udvari talaj miatt – erősebbnek és tartósabbnak kellett lennie, hogy elbírja a mintegy 80 személyt befogadó monstrumot. Szöllősi Zoltán gádorosi kőművesmester irányításával készült el ez az alap, amire a korróziómentes csöváz került. Ennek felhelyezése volt az egyik legfantáziadúsabb epizód: a tizenkét lábú szerkezetet a helyére kellett ballagtatni. Ehhez tizenkét ember kellett (volna), lábanként egy. Nos, a kitzűzött időpontra négyen jöt-

tünk el, hiányzott még a nyolc fő. Mit tegyünk? Kisieltünk az utcára. Ki jobbra, ki balra, és az arra járókat kértük meg szívhez szólóan egy pár perces segítségre. Volt közöttük ismerős, szomszéd, anyuka gyerekeivel... szóval végül összejött a kis csapat és helyére került az állványzat. Ezúton is köszönjük ismeretlen ismerős alkalmi segítőinknek, hogy mindez sikerült. Örömmel látjuk, hogy a felépült sátor hasznosnak bizonyult, mert azóta több rendezvény is helyet talált benne.

Németországi kapcsolat

Másik nagy örömünk, hogy egyre rendszeresebben működik a németországi adományvonal: a nyár folyamán iskolatáskákat, tanszereket, édességet hozott Elisabeth Bublitz asszony, szeptemberben pedig egy újabb kamionnyi segítség várható. Innen is hirdetem, hogy a rakodáshoz, csomagoláshoz, válogatáshoz ismét várunk segítő kezeket, figyeljétek a csoportinfókat!

Kedves Testvérek! Diakóniánk működése, helyiségeinek, tárolóalkalmatosságaink, szállítási és látogatási feladataink ellátása érdekében kérjük, hogy aki teheti, anyagilag is támogassa az orosházi evangélikus diakóniát! Ezt idősek, rászorulók megajándékozására, energia- és szállítási költségekre fordítjuk. Az előttünk álló időkről semmit sem tudunk, kivéve azt, hogy rendkívüli nehézségek várhatók. Szeretnénk támogatórendszert kialakítani, hogy senkinek se kelljen nélkülöznie. Köszönjük!

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT
gyülekezeti nővér

Menekültügyi hírek

Pályázati beszámolók

Gyakran kérdezik meg tőlem diakóniai szempontból, hogy van-e kapcsolatunk menekültekkel. Jelentem: van. Már az első napoktól – amikor ukrán emberek jelentek meg a városunkban – segítő kezet nyújtottunk.

Ehhez evangélikus egyházunk gyorsított pályázati lehetőséget biztosított, amin 240 000 Ft támogatást kaptunk, így pótolva azokat az erőforrásokat, amiket hirtelenjében „bedobtunk” az ellátásba.

Akkor még nem tudtuk, hogy ennek lesz egy „magasabb” labdája is a MÖSZ, azaz a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet jóvoltából. Egy komoly pályázati lehetőséggel keresték meg diakóniánkat, amit ukrán bajba jutottakra fordíthattunk.

Hosszas gondolkodás és igényfelmérés után a következő pályázatot nyújtottuk be:

Pályázat az Ökumenikus Segélyszervezet támogatásának elnyerésére

Intézményi háttér

- Pályázó: Orosházi Evangélikus Egyházközség (diakóniai csoport)
- 5900 Orosháza, Thék Endre u. 2.
- Pályázatfelelős:
- Ördög Endre igazgatólelkész
- Kapcsolattartó pályázatgazda:
- Szöllősiné Kassai Judit diakóniai vezető

Gyülekezetünk 1744. április 24-én született, és mint tudjuk, mind a mai napig az ország egyik legnagyobb evangélikus közösségének számít. Ugyanakkor a település mindmáig legerősebb és legmeghatározóbb felekezete.

Diakóniánk szintén nagy történelmű, 1991-ben indult útnak, és kitartott, segített minden időben. Az elmúlt néhány évben az új helyzetek új szükségleteket hoztak létre, amikre sokszor a diakónia volt a válasz, nemcsak így a gyülekezeten belül, de szerte a városban, hirdelve a kezek evangéliumát.

Végül egy sokszínű, rugalmas, „flexibilis” diakónia itt jött létre célcsoportokkal, közös munkavégzéssel, átfogó védőhálóval. Nagy erősségünk és lehetőségünk a csoportos munkaszervezés.

Külön kiemelendő gyülekezeti nővéri szolgálatunk, ami eddig egyedüli kezdeményezés az országban. Jelentőségét, gyors reaklási képességét már a járványidőszakban bemutatta, főleg a hollisztikus szemléleten alapuló ellátást és gondozást.

A menekültekkel is így kerültünk kapcsolatba, és bizvást mondhatjuk, hogy személyileg minden adott ahhoz, hogy megfelelően foglalkozhassunk ezekkel az emberekkel. A következő emberi talentumokból meríthetünk:

- gyülekezetünkben négy lelkész szolgál, akikhez bármikor fordulhatunk;
- nyelvi megértés és megértettség tekintetében rendelkezésre állnak oroszul beszélő segítők;
- gyülekezeti nővéri szolgálat;
- gyász- és veszteségfeldolgozó csoportvezető;
- pedagógus diakónusok;
- diakóniai csoport;
- művészeti támogatók;
- élő menekültügyi helyzetkapcsolat.

A menekültek támogatásának leírása

– Projekt címe: Átvezetés és integráció

A projektnek a szükségletek szerint két támogatási eleme van:

- személyi integráció;
- mobilis integráció.

Tapasztalataink szerint integrációra minden ideérkezettnek szüksége van, de ez egyénenként más és más. Habár „menekültekről” beszélünk, nekik segítünk, de meg látásunk szerint legalább négy féle okból jöttek el hazájukból:

- életveszély háborús támadások miatt;
- családvédelem;
- hadkötelezettség elkerülése;
- „szerencsevadászat”.

Az utóbbiak kiszűrése után a „hogyan tovább” kérdésére kell választ adnunk. Innen indul az integrációs célok szétválasztása is. Az ideérkezetteknek egy része ugyanis továbbáll, tehát nincs különösebb teendő. Egy másik részük vagy kívár, vagy még el-

képzelése sincs a jövőt illetően. Őket lelki gondozás után az életük újraindítására kell irányítani. Egy bizonyos részük pedig kifejezetten a letelepedés szándékával érkezett ide. És ők már a munka világába kerülhetnek. Ezeket az embereket fel kell erre készíteni.

Vannak, akik már meg is tették ezt a lépést, őket erősíteni, oktatni kell, felmerült helyzeteikre válaszokat nyújtani. Kiemelt szükség a magyar nyelv oktatása, gyakorlati készség szintjén.

Nemcsak felnőttek, hanem gyermekek is érkeznek. Nekik speciális a helyzetük. A letelepedési szándékkal vagy hosszú távra tervező családok kicsijeit még a nyár folyamán magyarra kell tanítani, hogy be tudjanak kapcsolódni az oktatásba.

Településünkön a menekültek lakhatási, egészségügyi, dokumentációs stb. dolga it az önkormányzat intézi, így evangélikus egyházközségünk a fent leírt integrációs és ad hoc problémákban tud segíteni.

Az integrációs, azaz mindenféle beilleszkedési helyzetek koordinálására nagy szükség van, hiszen napi szinten történnek megkeresések. Átgondolva két támogatási elemet tartottunk szükségesnek:

Személyi integráció

Magyar nyelv oktatása orosz nyelvben és kultúrában jártas emberek segítségével gyermek/felnőtt bontásban. Nem nyelvvizsga elérését tervezzük, hanem a mindennapi életben használható, praktikus ismeretek megszerzését.

A magyar nyelv oktatásán túl a fent vázolt emberi helyzetek kezelését is tervezzük. Ugyanakkor reménységünk, hogy a bajba jutottak önszolgáltató csoporttá alakulhatnak, de legalábbis szolidáris kölcsönkapcsolatba kerülhetnek egymással.

Az egyéni beszélgetéseken túl egy programsorozatot szeretnénk létrehozni, ami várakozásaink szerint segítő kéz lehet. Ez a következőkből áll:

1. Ismereti nap: bemutatkozás, országismeret, helyismeret, nyelvismeret, önismeret. Meghívott vendégek helyi lelkészek, vezetők. Házigazda: Ördög Endre evangélikus igazgatólelkész.

2. Lelki gondozás, veszteségfeldolgozás. (Mi történt velünk?) Foglalkozásvezető: Szöllősiné Kassai Judit, a gyászfeldolgozó csoport vezetője.

3. Munka, megélhetés, hivatás itthon és otthon. Moderátor: Gál József szociális munkás.

4. Hagyományaink, népművészet, zene, kiállítás. Szervező, előadó: Keller Erika és Győri András.

5. Együnk együtt! Kulináris kirándulás 1. – Magyarország. Főzőmester: Gróza Mihály diakóniai tagunk.

6. Kulturális kincseink: irodalom, zene, képzőművészet. Kellemes teadélután és művészeti műhely. Felelős: Celuskáné Csepregi Alicia.

7. Istenhitünk, közösségünk. Előadó és moderátor: Nikodém Noémi.

8. Együnk együtt! Kulináris kirándulás 2. – Ukrajna. Felelős: Dajka Zsuzsanna eseményszervező.

9. Kérdezz-felelek! – Beszéljük meg! Vitában és tolmácsolásban segít: Szöllősiné Kassai Judit.

10. Záróalkalom.

A meghirdetett tematikus alkalmakon mindig van lehetőség személyes beszélgetésre, problémafeldolgozásra, nyelvtanulásra.

Mobilis integráció

Orosháza közepméretű város, infrastruktúrálan nincs akkora, hogy helyi közlekedési lehetőségei lennének. De van akkora, hogy gyalogosan, netán kisgyerekekkel az eljutás komoly nehézséggé váljon. Így a mindennapi élet létszükséglete a kerékpár. A már integrációba érő menekültek legnagyobb szüksége ez. Munkába, beszerzéshez, gyerekek szállítására stb.

Így a pályázat második eleme 5 darab felszerelt kerékpár beszerzésére irányul. Figyelemmel a családok gondjaira, a járművekhez 2 biztonsági gyermekülést, valamint szükséges tartozékokat is tervezünk. A kerékpárok tulajdonjogilag az egyházközség kezében lesznek, a rászorulóknak pedig kölcsönszerződés keretében juthatnak hozzájuk. Elhelyezésük a projekt céljaira kialakított helyiségben történik. A járművek a projekt végén vagy a szükség-helyzet megszűnése után az egyházközség használatába kerülnek vissza.

A projekt költségvetése

A beszerzéshez bekért ajánlatok a jelenlegi árhelyzetet tartalmazzák, így a költség-

tervezésbe csak mint várható összegeket kalkuláltunk.

Személyi integráció projektszakasz (helyiségkialakítás)

A célunk egy menekültügyi támogató-pont létrehozása. A tervezett helyiség a város központjában, az egyházközség tulajdonában van, ezért kifejezetten jó konstrukcióval bírnak. A felújítás anyagköltségén kívül a közüzemi díjakkal kell számolnunk. Munkadíjat csak a szükségesebbekre várunk. A következő költségeket tervezzük:

- Anyagköltség: 85 000 Ft
 - Szerelési, javítási munkák: 35 000 Ft
 - 5 literes fali vízmelegítő: 25 000 Ft
 - Padlóburkolás: 200 000 Ft
 - Munkadíjak: 100 000 Ft
- Helyiségkialakítás összesen: 445 000 Ft

Mobilis integráció projektszakasz (kerékpárbeszerzés)

- Kerékpár: városi, női, kosárral, világítással felszerelve: 75 000 Ft/db (5 db: 375 000 Ft)
 - Biztonsági gyermekülés: 15 000 Ft/db (2 db: 30 000 Ft)
 - Felnőtt, gyermek védősisak: 3000 Ft/db (7 db: 21 000 Ft)
 - Kerékpárlezáró: 1700 Ft/db (5 db: 8500 Ft)
 - Pumpa: 3000 Ft/db (5 db: 15 000 Ft)
 - Tartalék belső gumi: 1300 Ft/db (10 db: 13 000 Ft)
- Kerékpárbeszerzés összesen: 462 500 Ft

Programok költségvetése

- Közüzemi számlák (várható költség): 60 000 Ft
 - Mobilis tábla: 25 000 Ft
 - Vetítővászon: 25 000 Ft
 - Tankönyv, oktatási segédlet: 100 000 Ft
 - Internethasználat: 60 000 Ft
 - Hiteleti anyagok: 10 000 Ft
 - Irodai és kreatív anyagok, fotó, dokumentáció: 60 000 Ft
 - Nyersanyagok: 50 000 Ft
 - Kézi vízforraló: 5000 Ft
 - Előadók megbízási díja: 200 000 Ft
 - Országismereti kirándulás, tábor: 300 000 Ft
- Programok összesen: 895 000 Ft
- Projekt teljes költségvetése összesen: 1 802 500 Ft
- Köszönjük a pályázati lehetőséget, és bí-

zunk a közös munka sikerében! Erős vár a mi Istenünk!

Orosháza, 2022. május 26.

A program főbb része lebonyolódott, és augusztus 31-én hivatalosan lezárásra is került. Az érdemi munka természetesen tovább folytatódik, illetve megfelelő integrációs irányt keresünk. Mint minden ilyen munkafolyamat végén, itt is teljes beszámoló készült, amit szeretnénk közkinccsé tenni, már csak a feladat tartalma és közösségünkre gyakorolt hatása miatt is.

*

Pályáztató beszámoló a MÖSZ és az Orosházi Evangélikus Egyházközség diakóniai csoportja által működtetett *Átvezetés és integráció* elnevezésű menekültügyi segítőprogramhoz.

Bevezető gondolatok

A pályázat Orosháza város és a gyülekezetünk körében megjelent, státusszal vagy anélkül érkezett ukrán menekültek támogatására íródott. A pályázatnak nem volt és nem lehetett célja olyan ellátás, ami önkormányzati hatáskör, épp ezért a fenti cím lett a meghatározó alkalmas segítségi mód. Mint egyház, elsősorban az emberi oldalt igyekeztünk erősíteni.

1. Átvezetés

Ez a gondolat a különféle traumatikus helyzetből érkezettek biztonság-, elfogadás- és stabilitásérzésének kialakítását célozta. Felhasználva minden találkozást, emberi kommunikációt, segítő beszélgetést, spirituális-istentiszteleti formát, közös programot. Átvitt értelemben, de néha szó szerint is „kézen fogva” átvezetni egy nyugalmasabb, élhetőbb, békésebb közegbe.

2. Integráció

A szó maga ebben az értelemben beilleszkedést jelent. Pályázatunkban az a különleges és nehéz, hogy minden egyes eset, minden egyes ember a saját története miatt egyedi integrációval érhető csak el. Csoportként felfogva sem könnyebb a helyzet: ámbár valamennyien ukrán nemzetiségűek, még sincs sem kulturális, sem eszmei, sem szokásjogi egység. Így a zavargások elkerülése végett gyorsított tempóban kellett egy saját, helyi, nekik szóló közös rendszert kialakítani. Ez viszont már működött.

Ezután foghattunk hozzá a személyes integrációhoz: mindenki találja meg a helyét minálunk. Ehhez olyan kapcsolati háló kiépítését terveztük, ami mind saját tagjainkból, mind magyar segítőkiből és a hozzánk tartozó csoportokból, intézményekből áll. A legfontosabb és megkerülhetetlen a nyelvi integráció volt. Enélkül sem képességeiknek megfelelő munkára nem alkalmasak, sem napi ügyeket nem tudnak önállóan intézni. És itt a kulcsszó az „önálló”, ami az integráció kimutatható eredménye. Nem beszélve arról a lelki hatásról, amikor semmit nem értenek abból, ami körülöttük történik, esetleg róluk szól. Ez komoly lelki traumát, önértékelési zavarokat, szorongásos depressziót okoz.

Integrációs munkánk tágabb értelemben egymás kultúrájának, szokásjogi dolgainak alaposabb megismerése, az önismertet erősítése. Nem kis feladat ennek az elkövetésnek a levezetése, főleg egy olyan csoportban, ahol a nyelvi identitás és szabadság nem releváns fogalmak. Már az első találkozásunkkor kimondtuk: nem gyártunk majd az ukránokból magyarokat és nem vesszük el sem az anyanyelvüket, sem az identitásukat: csupán a fenti dolgokban kívánunk és tudunk nekik segíteni, köszönhetően a projektnek. (Ami ilyen szempontból szinte szétbontathatlan, mert ezek összefonódó események, helyzetek.)

Magának a segítségnek és a segítőnek is komplexnek és pártatlannak kell lennie. Hiszen mindenkiben él vagy éppen megszületett egy kép, egy jól vagy kevésbé jól körülírható vélemény az adott népről és szörnyű konfliktusról. Valamint mi is tapasztaltunk már egyet s mást. Naponta friss információ, hitelesség, tükrözés, imádság. Szakemberek, önkéntesek megnyerése, oktatása, rekreációja. Non-stop kihívás, de szeretjük.

Zárszóként álljon itt egy segítő és egy segített egybehangzó véleménye: „Lehet, hogy ez a projekt papíron most lezárul, de a valóságban még most kezdődik igazán. Hiszen mindenünk meg van hozzá, és hosszú még az út...”

*Személyi integráció projektszakasz
(magyar nyelv oktatása ukrán menekülteknek)*

Cél: önállóság és kommunikáció
Foglalkozások száma: heti 2x2 óra
Részvevők száma: 15 fő
Oktató: Kovácsné Misurda Ilona
nyelvtanár

Felhasznált tankönyvek: Szita Szilvia–
Pelcz Katalin: Magyar OK
A1+munkafüzet (alapozó)
Magyar nyelv oroszok számára
(társalgási)
Segítők: Nikodém Noémi, Szöllősiné
Kassai Judit

Gyakorlatilag a semmiből indulva kellett egy meglehetősen nehéz és főleg pártatlan nyelv ismérveit átadni mielőbbi használat céljából. Külön figyelmet érdemel, hogy dolgozó emberekről beszélünk, illetve családi, munkahelyi, felnőtt programhoz kellett méretezni a képzéseket. Gyakran megtörtént, hogy csak a házaspár „fele” volt jelen, mert a gyerekekre kellett vigyázni. Odahaza aztán együtt ismételték.

A nyelvtanár elmondta, hogy ebben a korban a magyar nyelv speciális hangjainak képzése nehezített, de mindenki igyekszik. Felnőtt csoportunkkal már eljutottak a mondatalkotásig, egyszerű kommunikációig. Maguk a gyakorló példák is élethelyzeti tartalmúak, gondolva a praktikusra és a befogadóképességre. Az oktatás ilyen formája – az oktatási dotáció miatt is – augusztus végéig tart. Hivatalosan. A valóságban folytatás szükséges, amit beszélgetőcsoportok alakításával képzelünk el. Ezek a meglévő tudásra építve napi események, élmények alapján egyszerre társalgási és terápiás foglalkozások lennének. Segítségül szolgálna, ha egy hónap erejéig még tanárt foglalkoztathatnánk ebben. Jelenleg a nyelvoktatásra szánt keretet felhasználtuk (tankönyv és nyelvórák).

Bizonyos ideig kecsgető gyermeklétszám is bekerült az oktatásba, így meg kellett felezni a csoportot. Már iskolaválasztásról, intenzív nyelvtanulásról, kapcsolatokról, kiegészítő projektről beszélünk és projektben gondolkodtunk, amikor egyszer csak ezek a gyermekes családok hopp... elmentek. Leírhatatlan, értelmezhetetlen tapasztalat volt. Bár már bánták, de elkapkodott döntésük mozgásban volt: valami lakóközösségi vita vagy annak álcája. Emiatt távoztak oly hirtelen. Ennyit a közelségről, integrációról és elfogadásról. Igyekszem nem kudarcként – mert nem az –, hanem kulturális és egyéni szokásjogi problémának felfogni. Ámbár van egy sejtésem: nem állnak meg jelenlegi állomásuknál sem.

Egyéb személyi integrációs programok

A nyelvi képzésen túl személyi és csoportos kapcsolati hálókat igyekeztünk kiala-

kítani, kölcsönösen. Mit jelent mindez? Az egy közös hazából valók – akármilyen különbözőek is – mégiscsak összeköti őket a közös társadalmi sors és a nyelv. Ezekre építve projektünket és képzési rendszerünket lassan, de folyamatosan egy önsegítő csoporttá fejlesztjük, ahol természetesen helyi erők is készen állnak. Ezért terveztünk be tíz olyan alkalmat, melyeken egyéni és csoportönismereti tréninget, veszteségfeldolgozást, közösségi alkalmakat szerveztünk.

Ezek egyike a kirándulás és a gyermek-tábor. Utóbbi diakóniánk által szervezett és megtartott napközis lehetőség volt, amire kiemelten hívtuk az ukrán gyermekeket is. 5+1 napon keresztül, reggel fél héttől délután fél ötig voltunk együtt velük. Helyszín az evangélikus templom és környéke, valamint Gyopárosfürdő volt. Napi háromszori étkezés, gyümölcsök, nagymamaszolgálat és tematikus program várt mindenkit. A végén közös ukrán–magyar gyermek/felnőtt rekreációs záróprogramot tartottunk. Itt valósult meg az a kulináris bemutató is, aminek 15 ukránon kívül 23 magyar résztvevő örülhetett.

Kirándulásunk a Gyulai Végvári Napok színes, tartalmas, történelmi és pihenős eseménytárát célozta meg. Ezen 24 fő (18 ukrán és 6 magyar segítő) vett részt.

Megemlítem itt a gyulai vár idegenforgalmi vezetésének nagyszerű kezdeményezését, ugyanis helyzetünkre tekintettel csoportunkat díjtalanul fogadták egész napi rendezvényeikre. Hálás köszönet érte!

Helyiség a Menekültügyi Támogató Pont részére

Amint azt a projektben is vállaltuk, egy külön helyiséget kap ez az egész tervezet, amelynek helye: Orosháza, Mikszáth Kálmán u. 4/3-as üzlet. Megnevezése: Menekültügyi Támogató Pont. Ennek elkészültsége 80%-os, egy betegség miatt némi késedelmet szenved. Terveink szerint ezt a helyiséget az év végéig mindenképpen, források birtokában pedig szükség igénye szerint fenntartjuk. A menekültügyi eseményeken túl ide szeretnénk a célzott adománygyűjtést, az önsegítő funkciót, a segítő beszélgetéseket és program-előkészítéseket telepíteni. A helyiség egy nagy közös térből, minikonyhából és vizesblokkból áll. A város frekvenciált helyén található.

Mobilizációs projektszakasz

Mondhatni, ez volt a legkönnyebb egy-

Tanévkezdés Isten békességével

„Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!” [Jn 14,27]

János evangéliuma szerint Jézus Krisztus – az ő békességét hagyja a tanítványaira – nem a világ logikája szerint, hanem Isten kegyelme szerint, nyugtalanság és csüggedés nélkül. Ezt az igeverset választva mottóul a megszokott rendben értekezletekkel, megbeszélésekkel és csendesnappal indult a Székács Evangélikus Iskola 2022/2023-as tanéve. Mindez éppen 30 évvel azután történt, hogy az akkoriban Isten hívó szavát meghallók áldozatos munkája nyomán egyházi tagozat indult a 2. sz. általános iskolában. Az ő elhivatottságuknak és Isten gazdag áldásainak is köszönhető, hogy most, 30 évvel később több mint 570 tanulóval kezdhetjük az új tanévet.

Jelenleg nyugtalanság, csüggedés, félelem és békétlenség uralja a világot és az életünket. Ez a tanévkezdés más módon okoz bizonytalanságot, mint az előzőek. Most nem elsősorban a járványhelyzet int bennünket óvatosságra, hanem a háború közeledése, az égbe szökő energiaárak és a mindenre kiható infláció. Mindez komolyan meghatározza az iskola és az óvoda életét is és bizonyos területeken a korábbinál jóval komolyabb megfontoltságot és körültekintést igényel. Éppen ezért intézményünk hangsúlyosan és szándékoltnan a békesség szigete szeretne lenni ezen körülmények között, mert küldetésünk, hogy Isten karaktere

rét kiabrázoljuk – azt a karaktert, amely jellemzően a világ által kínált megoldásokhoz képest markánsan más irányt szab. Arra törekszünk, hogy sok apró mozzanatban békességre leljünk a mindennapokban, amivel nem elfedni, szőnyeg alá söpörni szándékozunk az adódó problémákat, hanem ezek mellett – vagy akár ezekben is – megtalálni a békesség apró szilánkjait.

A lehetőségeinkhez mérten nyugodt és békességgel teli tanévet tervezünk, amelyben megrendezzük a hagyományos eseményeinket, s a mindennapi pedagógiai munkát is legjobb tudásunk és lelkiismeretünk szerint igyekszünk végezni majd. Szeretnénk Márton-bált rendezni novemberben, beiskolázási eseményeken iskolánkat népszerűsíteni az őszi folyamán, az advent hagyományos alkalmait és nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó megemlékezéseinket megtartani, januárban pedig Kölcsey-versenyt rendezni. A hagyományos rend szerint tervezünk szalagavatót, ballagásokat, érettségi vizsgákat, osztálykirándulásokat, erdei iskolát, tantestületi kirándulást. Törekszünk arra, hogy ne kelljen digitális munkarendre áttérnünk, vagy ha mégis rákényszerülünk, akkor a lehető legrövidebb ideig tartson és minél kevesebb osztályközösséget érintsen.

Az új tanév kezdetén számos okunk lehet arra, hogy békétlenek, csüggedtek legyünk. Mi azonban arra összpontosítunk, hogy mi mindenért lehet békesség a szívünkben. Békességünk lehet a három első osztályba felvett 71, és a kilencedik évfolyamot kezdő 37 tanulónk miatt. Békességünk lehet azért, mert óvodánkat felújítá-

ni és bővíteni nyílt lehetőségünk. Ennek feltételeit a nyár folyamán – megfeszített munkával és sokak áldozatos fáradozásának köszönhetően – megfelelően ki tudtuk alakítani. Békességünk lehet azért is, mert vannak a közösségünkben újonnan érkezett tanulók és munkatársak, és ez mások szeretetteljes befogadására, az egymással való békés együttélésre és együtt munkálkodásra nevel mindnyájunkat. Békességünk lehet a jellemzően támogató szülői háttér miatt – azok miatt a szülők miatt, akik, bízunk benne, szövetségeseiként tekintenek ránk és mi is az ő támogatásukat kérjük a ránk bízott gyermekeik nevelése és oktatása során. Békességünk lehet a tanítás és a tanulás lehetőségéért, amelyről diák és pedagógus egyaránt hajlamos úgy érezni, hogy túlzott terheket tesz a vállunkra, ugyanakkor az így ránk szabott terheken keresztül is Isten akar bennünket erősíteni, nevelni, fejleszteni, szellemileg és lelkileg is frissen és fitten tartani.

Békességünk lehet amiatt is, hogy szeptemberben vendégül láthatjuk a magyarországi evangélikus óvoda- és iskolarendszer egy részét és bemutatathatjuk nekik értékeinket, törekvéseinket, eredményeinket és nehézségeinket. Ezzel is összefüggésben folyamatos törekvésünk, hogy az intézményünkben folyó oktató-nevelő munka egyre magasabb színvonalú legyen. Folyamatos szemléletformálással és a belső ellenőrzési rendszer fejlesztésével igyekszünk ezt a célt elérni. Tanévünk kiemelt feladataként jelöltük meg a takarékos működést, amire eddig is igyekeztünk ügyelni, de a világ mostani történései közepette a szokottnál is nagyobb figyelmet és körültekintést kell szentelnünk ennek a területnek.

A 2022/2023-as tanévben intézményünk a békesség és a nyugodt megfontoltság szigete kíván lenni – nem pusztán azért, hogy ép ésszel és lélekkel vészeljük át a ránk váró nehézségeket, hanem azért is, hogy a külvilág számára a lehető legjobban kiabrázolhassuk Isten békét sugárzó karakterét. Isten oltalmába és kegyelmébe ajánljuk minden munkatársunkat, tanulóinkat, családjaikat és a fenntartó gyülekezet teljes közösségét.

☞ ség, mert csak el kellett ballagni egy komolyabb kerékpárszaküzletbe, leadni a rendelést, aztán elmenni a kétkerekűekért. Mit mondjak, nagy siker volt. Alig mertek hozzányúlni, elhinni, hogy ilyen létezik. Mindenkinék elmondtuk, hogy ez a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet jóvoltából van, mi csak láttuk a szükségét. Nagyon jó visszaemlékezni arra az anyukára, akinek pont olyan mintájú kerékpár jutott, mint saját népi motívumú nadrágja... valahogy így dolgozik az Isten.

A pontosság kedvéért: 5 darab női ke-

rékpárt vásároltunk (3 db 26-ost, 2 darab 28-ast), teljesen felszerelve, két biztonsági gyermeküléssel, védősissakkal, 2-2 tartalék-belsővel. Ezeket szabályos kölcsönszerződés keretében kapták meg az érintettek. Azért nem tulajdonba adtuk, mert így bármilyen helyzetben újra tudjuk osztani ezeket az eszközöket.

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT
diakóniai vezető

NAGY RÓBERT
intézményvezető

Fenntarthatósági témahét

A Föld napját követő egy hétben a fenntarthatóság kérdésével sokat foglalkoztunk az iskolában.

Április végén minden évfolyamon interaktív előadásokat tartottak az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai. Az egészségvédelem témakörében szó esett a helyes táplálkozásról, a nagyobbaknál dohányzás-prevenációs foglalkozásra került sor, de a környezetvédelem aktuális feladataival is megismerkedhettek diákjaink.

A pedagógusok saját döntésük szerint választottak a kijelölt témák közül, és tették ezzel színesebbé saját óráikat.

A legszórakoztatóbb pillanatokot pedig minden bizonnyal a DÖK által szervezett Activity vetélkedőn élték át a diákok, amikor minden tagozaton zajlott a versengés.

SZŐKE-KILIÁN SZILVIA

Új konfirmandusaink

Az előző két tanévben a pandémia átírta a konfirmáció szokásos rendjét, most viszont, 2022-ben végre a szokott rendben, május utolsó vasárnapján kerülhetett rá sor.

Május 27-én, pénteken délután a konfirmációs vizsgán adtak számot tudásukról a fiatalok. Egy-egy témából előzetesen felkészültek, majd a prezentációk után játékos formában számoltak be a tanultakról.

Május 29-én, vasárnap 10 órakor kezdődött a konfirmációi istentisztelet, ahol a gyülekezet 15 fiatalja – köztük iskolánk 14 hetedikes diákja – vallotta meg hitét, és konfirmációját követően először részesülhetett az úrvacsora szentségében.

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk fennmaradása és hitéletünk sokszínűségének megtartása érdekében szeretettel kérjük mindenki anyagi áldozatvállalását, mivel gyülekezetünk nem nélkülözheti a támogatásnak ezt a formáját. Közösségünkért való felelősségükből, szeretetükből fakadóan várjuk tehát felajánlásait. Lelkeszi hivatalunk munkatársai készséggel állnak segítségükre. Támogatásukat előre is köszönjük!

Modern kincskeresők

Iskolánk 2022-ben is csatlakozott a Digitális Témahét rendezvényeihez. A természettudományos munkaközösség tagjai szerveztek április folyamán a diákok számára színes programokat.

Most először egy saját készítésű honlap segítette a tanulókat a tájékozódásban és a versengéshez való kapcsolódásban. Volt a programok között mobilalkalmazás készítése és informatikai eszközök fertőtlenítőtől történő megtisztítása is.

Az eseményeken való részvétellel és a QR-kódos, GPS-koordináták által irányított kincskereső játékkal lehetett pontokat gyűjteni.

A témahéhoz kapcsolódóan fotópályázatot is hirdettek a szervezők. A győztes képek itt is láthatók.

SZŐKE-KILIÁN SZILVIA

1. hely Szilágyi Bálint: Biliárdütközet

2. hely Balla Bence: Csendélet a diákság második otthonáról

3. hely Török Virág: Nem csak színház, de szórakozás is az egész világ

A hidépítéstől a barátságig

8 évvel ezelőtt az izlandi Árbaejarkirkje evangélikus gyülekezet megkereste a Magyarországi Evangélikus Egyházat azzal a szándékkal, hogy testvérgyülekezeti kapcsolatot építsenek ki fiataljaik számára.

Ördög Endre, gyülekezetünk igazgató-lelkésze rögtön meg is ragadta a lehetőséget, és a két gyülekezet Schmittinger Anikó segítségével felvette egymással a kapcsolatot. Hosszas levelezés és az izlandiak előkészületi látogatásai után Erasmus-pályázat segítségével megvalósulhatott a várva várt találkozás.

Az eredeti pályázat a *Building Bridges* (Hidak építése) címet viselte. Ennek célja, hogy a két ország megismerje egymást, azaz hidakat építsünk egymás között. Sok levélváltás és beszélgetés révén megismerhettük egymás szokásait, gyülekezeti programjait. Az izlandiak képviselői többször jártak nálunk előkészületi megbeszélésen, és ezen alkalmakon a gyülekezetek képviselői videó- és fotóösszeállítások segítségével mutatták be egymásnak a gyülekezeteikben folyó ifjúsági munkát. Ezt követően az izlandi fiatalok egy csoportja 5 évvel ezelőtt már meglátogatott bennünket. A világiárvány miatt az újabb személyes találkozásra több évig nem volt lehetőség. Ezen a nyáron a magyar fiatalok egy csoportja meghívást kapott az izlandiaktól, és így az orosházi gyülekezetből 18 ifjúnak és három kísérőnek (Ördög Endre igazgatólelkész, Hoffmann Ágnes kántor és Bacsuriné Nagy Ildikó angoltanár) lehetősége nyílt kiutazni a szigetországba, melyet augusztus közepén egyhetes vendéglátással viszonztunk. Megvalósult tehát a második projekt: *I'll Be There For You* (Ott leszek neked). A fiatalok életre szóló barátságokat kötöttek egymással.

Egy hét Izlandon

A kiutazás nagy izgalommal töltött el mindenkit. Sokan nem ültek még repülőn és többen még külföldön sem jártak ezelőtt. A készülődést különlegesebbé tette, hogy bár idehaza elkezdődött a kánikulai forróság, mégis be kellett csomagolnunk az őszi kabátunkat és meleg ruházatot. Izlandon ugyanis nyáron se nagyon van +15 °C-nál melegebb.

A szerencsés földet érés után várt ránk a következő különlegesség. Bár este érkezünk, mégis szép napsütés, világosság fogadott bennünket, amely meg is maradt egész ottlétünk alatt. Ugyanis Izlandon nyáron éjjel is világos van. Nem volt könnyű rávenni magunkat a lefekvésre, hiszen nem éreztük a megszokott álomba ringató sötétet. Ez azonban csak a kezdete volt egy különlegességekkel és áldásokkal teli látogatásnak.

Árbaejarkirkje gyülekezete a főváros, Reykjavik egyik külső városrészében található. A fiatalok a városon kívül egy cserkészházban, csodás természeti környezetben – bár mint utólag megtudtuk –, vulkanikusan aktív területen lettek elszállásolva.

Az izlandiak számára ez nem olyan rémisztő, mint nekünk volt, hiszen országukban gyakoriak a földremlégek és a vulkánkitörések. A reptérre jövet-menet láthattuk is az akkor még nyugvó Fagradalsfjall vulkánt, mely augusztus elején kitért és azóta is aktív. Hozzánk érkezésük után az izlandiak saját videóikat is megmutatták a kitörésről és a lávafolyásról.

Sok egyéb furcsaság és különleges élmény között volt az étkezés is. Izlandon a leggyakoribb étel a hal, de igyekeztek nekünk kedvezni, így halat csak egyszer szolgáltak fel. Akkor megkóstolhattuk a bálna- és a cápahúst is. Az előbbi egész finom, míg

az utóbbi erőteljes illatú és kevésbé ízletes volt számunkra. A magyar fiatalok vállalkozó kedvére nem lehetett panasz, mert szinte mindenki megkóstolta, ha nem is azzal lakott jól.

Kinti tartózkodásunk alatt egy napot kirándulással töltöttünk. Buszos túránk első állomása a Reykjaviktól mintegy órányi autótúra található Thingvellir Nemzeti Park volt, mely a Világörökség része. Ezen a helyen alakult meg a földkerekség első parlamentje, valamint itt válik ketté és távolodik egymástól az eurázsiai és az észak-amerikai tektonikus földlemez. A nemzeti park nemcsak e két dolog miatt jelentős, hanem azért is, mert ezen a területen döntötték el Kr. u. 1000-ban Izland államvallását is. Így lett keresztény ország. (Jelenleg lakosságának mintegy 85%-a evangélikus. Legnagyobb templomuk, a Hallgrímskirkja Izland fővá-

rosában, Reykjavíkban található. Az egyik délutánon felmehettünk e monumentális épület 75 méter magas harangtornyába is.)

Második úti célunk a Strokkur Geysir, az ország leghíresebb gejzírje, mely 5-10 percenként 20-40 méter magasra lö ki. Körülötte számos kisebb aktív gejzír is megcsodálhattunk a gyönyörű napos időben. Fél órával ezután a Gullfoss (Arany) vízesésnél viszont már esőben sétáltunk, ami Izlandon elég gyakori. Ez azonban ott nem zavart bennünket, hiszen ennél a többlépcsős vízesésnél, ahol a folyó előbb 11, majd szinte közvetlenül ezután 21 métert zuhan, a nagy páratartalomnak köszönhetően amúgy is bőrig áztunk volna. A kirándulásról a szállásra visszaérve szivárványt is láthattunk az éjszaka közepén.

A legértékesebb élményeket a fiatalok egymást megismerése közben beszélgetések, közös játékok, táncok és éneklések ré-

vén szerezték. Bár kezdetben kicsit félénkebbek voltak egymás társaságában, a hét végére egyre jobban összebarátkoztak. Ehhez az angol mint közös idegen nyelv teremtette meg a lehetőséget. A hét közepén az istentiszteleten mindkét nemzet fiataljai aktív közreműködőként vettek részt.

Élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodva, lelkileg sokat erősödve tértünk haza július elején, izgatottan várva, hogy egy hónap múlva ismét találkozhatunk, immár a mi városunkban.

Izlandiak Orosházán

Augusztus elején tehát rajtunk volt a sor, hogy viszozozzuk mindazt a kedvességet, amiben részünk lehetett, és megmutassuk, milyen a magyar vendégszeretet. Lelkesen készültünk a fogadásukra. A helyi programoknak és a vacsoráknak gyülekezeti udvarunk adott helyet, míg az elszállásolást és a reggelik helyszínét gyülekezetünk iskolája biztosította.

Az izlandi fiatalok és kísérőik a kánikulai forróság kellős közepén érkeztek házukba, ami számukra egy teljesen ismeretlen érzés volt, akárcsak az, hogy minden es-

te besötétedett és olyan kellemes volt az idő éjjel is, hogy a csillagokat bámulva lehetett a szabadban ülni énekelni, beszélgetni.

Vendégeinknek igyekeztünk ízelítőt adni hagyományainkból: megcsodálhatták a magyar népviseletet, kipróbálhatták az íjászkodást és a karikás ostor használatát, hallhattak citeramuzsikát és népdalokat is. Mivel Izlandon nincs vonat, így a tótkomlói fürdőbe azon utaztunk. Meglátogattuk Szarvason az evangélikus templomot és a Körösvölgyi Látogató Központban betekintést nyerhettek e vidék természeti szépségeibe, állat- és növényvilágába.

Mivel a pályázati program csak az ebédet tartalmazta, így a szülők adományából és sokuk segítségével igazgatólelkészünkkel és kántorunkkal együtt készítettük a vacsorákat. A menübe olyan magyar specialitásokat választottunk, melyek reményeinket igazolva ízlettek is az izlandi fiataloknak. A bográcsban készült paprikás krumpli, babgulyás, a nudli, a palacsinta, a zsíros kenyér piros paprikával, a házi kolbász, a bundás kenyér és a Túró Rudi egyaránt nagy sikert aratott.

A közös istentisztelet idehaza sem ma-

radhatott el. A csütörtök esti alkalmon az izlandi és a magyar fiatalok egyaránt szolgáltak énekkel, imádsággal és dramatizálással. Az esti kötetlen együttlétek az iskola udvarán keresztyén dalok közös éneklésével teltek. A hét folyamán kedves üzenetekkel is meglepték a fiatalok egymást, melyeket személyre szóló zacskókba tehettek bele. Az utolsó napon pedig barátságkarkötőket fontak és ajándékoztak egymásnak, ki-ki saját nemzeti zászlójának a színeiből.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy megcsodálhattuk e távoli országnak a szépségét, megismerkedhettünk izlandi emberekkel, ízelítőt kaptunk a két kultúra közötti különbségekből, és megtapasztalhattuk, hogy bárhol élünk is, ugyanazon Isten gyermekei vagyunk, akik egyformán tudunk örülni a mindennapok apró csodáinak, hálát tudunk adni a különbségekért is, melyekből új ismereteket és tanulságokat szerezhetünk.

BACSURÉ NAGY ILDIKÓ
kísérő, szervező
angoltanár

Új pedagógusok

Ebben az esztendőben új munkatársakkal gyarapodott intézményünk. A tanévnyitó istentiszteleten kaptak áldást azok, akik a közelmúltban csatlakoztak a dolgozói közösséghez.

Az oltár előtt állt Füredi Ákos, aki a gimnazistáknak tanít fizikát, Molnár Vivien és Vinczéné Botos Erika óvónők, Németh Szilvia tanító, Kotolák Andrea, aki a konyhán gondoskodik diákjainkról, Nagy Norbertné, aki a földszint tisztaságáért fáradozik, Tornyai Kovács Julianna matematikatanár és Bene Gabriella tanító.

Németh Szilvia bemutatkozása

Óvodás koromtól az érettségi megszerzéséig a Székács József Evangélikus Óvoda Általános Iskola és Gimnáziumban tanulhattam.

Ezután a pedagóguspályát választottam, a gyermekek felé irányuló szeretetem, illetve nyitottságom miatt. Velük foglalkozni minden biztonnal a leghálásabb munka. Fontosnak tartom a tanulást, s azt, hogy mindezt élményként, jó játékként éljük

meg. Mindehhez szeretetteljes, nyugodt légkör kialakítására törekszem. Az általános iskola feladata olyan biztos alap megteremtése, amelyre az egy életen át tartó tanulás építhető egy bizalmas, biztonságot nyújtó környezetben.

Célom, hogy a rám bízott gyermekeket sokoldalú, érdeklődő, vidám és kiegyensúlyozott felnőttekké neveljem. Szeressék és tiszteljék embertársaikat, valamint a körülöttük lévő világot.

Vezérgondolatom: „Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felbredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát.” [Szent-Györgyi Albert]

Bene Gabriella bemutatkozása

2022 júniusában végeztem tanító szakon a Károli Gáspár Református Egyetemen. Ezt követően a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumban helyezkedtem el, tavasszal már itt töltöttem a gyakorlati heteket is. Jelenleg a 4. osztályban tanítok matematikát, kör-

nyezetismeretet és technikát. Továbbá délutáni foglalkozásokat vezetek, miáltal betekintést nyerhetek az elsősök életébe is, hiszen minden héten itt is eltöltök egy délutánt. Célom, hogy mindenki a legjobb tudása szerint fejlődjön, tanuljon.

Füredi Ákos bemutatkozása

Gimnáziumi éveimet én is a Székács József Evangélikus Gimnáziumban – vagy ahogyan csak mi hívjuk: az Evában – töltöttem, az érettségim is itt szereztem meg. A gimnázium reál tantárgyakat oktató tanárai már ekkor felkeltették érdeklődésemet a természettudományok iránt. Később a fizika felé orientálódtam, így Csiffári Mária tanárnő vett szárnyai alá. Miatta töltöttem később egyetemi éveimet is a fizika tanulmányozásával. A tanári motivációim és a jó emlékek miatt – amikor az iskola megkeresett, hogy szükség lenne fizikatanárra – habozás nélkül igent mondtam erre a nem kis kihívásra. Várom a diákokkal és egykori tanáraimmal a közös munkát, és bízom annak sikerességében.

Fesztivál, önkéntesség, zenei szolgálat

Belevetettük magunkat a Szélrózsa evangélikus ifjúsági találkozóra

2022. július 13-án több mint harminc székácsos diákkal érkeztünk az idén megyénkben, Gyulán megrendezett ifjúsági találkozóra. Három pedagóguskollégám is segítette a diákok kísérésében, felügyeletében, melyért rendkívül hálás vagyok. Ezúton is köszönöm Bacsurné Nagy Ildikó, Fazekasné Jankov Ildikó és Nagypál Tünde áldozatos szolgálatát.

A fesztiválhangulatot már a sátorállítás közben megéreztem. A kevésbé komfortos alvóhely alig okozott valakinek említésre méltó kellemetlenséget, hiszen elsősorban nem aludni érkeztünk Gyulára. Az éjszakába nyúló programok garantálták, hogy senki se unatkozzon, melyek között talán a Retro Disco aratta a legnagyobb sikert. A fesztivál zárt területén bőven akadt lehetőség, hogy mindenki kiszórakozza magát a sötétedés utáni órákban. Párhuzamosan több előadás, koncert vagy egyéb program közül választhatta ki mindenki a számára legtesthezálóbbat.

A találkozóra nem csupán szórakozni érkeztünk, hiszen az orosházi csapat jelen-

tős része vállalt önkéntes munkát. Így akadt, aki az esti koncerten való csápolás helyett készenlétben várta walkie-talkie-val a kezében a következő megoldandó feladatot. A székácsosok ezekben is nagyszerűen helytálltak. Így nem csupán az 50 órás közösségi szolgálati óráik gyarapodtak, de a keresztény fesztiválhangulat őket is folyamatosan körülvette.

Iskolánk diákzenekara – a Melody of Angels – az elmúlt tanévben alakult, melyet a Magyarországi Evangélikus Egyház által szponzorált Középiskolai Könnyűzenei Projekt keretében Huszák Zsolt (Maci) tapasztalt könnyűzenész készít fel a zenei szolgálatokra, így segítette őket a Szélrózsa-n való helytállásra is. Csapatunk lehetőséget kapott a találkozón való bemutatkozásra: szolgáltak áhítaton, valamint egy esti koncerten is zenéltek. Büszkeség járt át bennünket, amikor az orosházikat hallhattuk a nagyszínpadon és a zenepavilonban.

A találkozó lelki és közösségi élményekkel egyaránt gazdagította a résztvevőket. Hi-

szen minden napot áhítattal, az Isten igéjére való figyelemmel kezdtünk, és így is fejeztünk be. A hét során nem csupán a szermünkkel láthattuk a találkozó mottóját, miszerint Isten országa „közöttünk van”, hanem át is élhettük az ő hirdetett szava által, és a közösség révén, hogy valóban jelen van közöttünk. Új és régi ismerősök, barátok vettek körül, akik keresőként, érdeklődőként vagy már hívőként élték át: összetartozunk, Krisztushoz tartozunk.

Az élményeket, emlékeket és Isten közelségét nem hagytuk magunk mögött a gyulai Göndöcs-kertben, hiszen megtanultuk: Isten országa közöttünk van, bárhol is legyünk evangélikus kötődésűként a világban. És már várjuk a következő találkozást, megmozdulás lehetőségét. Talán ki se bírjuk két évig, a következő Szélrózsa kezdetéig, megnézzük, hogy a református testvéreink mivel készülnek a Szélrózsa-hoz hasonló, 2023-as Csillagpont találkozóra.

FELEGYI-NÉMETH MÁRIA
iskolalelkész

72 óra kompromisszumok nélkül

2022. október 6–9.

A 72 óra kompromisszumok nélkül egy szociális önkéntes akció, amelyet a három történelmi egyház szervez. Akció, amely hív az összefogásra, hogy együtt tegyünk másokért és környezetünkért.

A Székács Evangélikus Iskola fiataljai évek óta aktív, regisztrált résztvevői ennek a karitatív tevékenységsorozatnak, amikor is minden évben 3 napon, azaz 72 órán keresztül végzünk közhasznú feladatot. Az el-

múlt években iskolánk, óvodánk, templomaink közvetlen környezetét újítottuk meg, segítettünk Orosháza város kórházában, játszóterein, szedtünk szemetet Gyopároson, vagy éppen rendbe tettük a hadi sírokat. Idén sem szeretnénk alább adni, hiszen tudjuk, hogy többé válhatunk attól, ha adunk.

Ebben az évben is szeretnénk segíteni kinti munkálatok elvégzésével azokon a rá-

szorultakon, időseken, akik mindezt igénylik. Ezért Önökhöz fordulunk azzal a kéréssel, hogy ha tudomásuk van ilyen orosházi lakóhellyel rendelkező személyről, akkor azt az intézményi telefonszámon (06 68/411-771) jelezzék.

**Köszönettel:
a Székács iskola közössége**

Tipegő és Kerekítő a fesztiválon

Orosháziai szervezték a Szélrózsa Ovit

A kétévente megrendezésre kerülő Szélrózsa evangélikus ifjúsági találkozó egyik hatalmas erőforrása, hogy minden korosztály számára kínál érdekes és tartalmas programot. A fiatalságon kívül idősebb egyháztagjaink és kisgyermekes családok is előszeretettel vesznek részt ezen az eseményen.

A Szélrózsa Ovi nagyszerű lehetőséget kínál arra, hogy az óvodás korú gyermekekkel érkező szülők is aktívan részt vehessenek néhány programon, miközben az apróságok szuper, játékos foglalkozásokon vehetnek részt tapasztalt óvo nénik és nagyon lelkes önkéntesek felügyelete, vezetése mellett.

Idén a szervezők Bánkiné Révész Adrienn, gyülekezetünk presbiterét kérték fel a Szélrózsa Ovi munkaágának vezetésére. Őt pedig a Hajnal Óvoda két óvodapedagógusa, Kishonti-Menyhárt Rita és Árusné Seres Angelika támogatták tapasztalatukkal és szakmai tudásukkal. Rajtuk kívül presbiterünk, Csehi József, valamint Árus Vivien egykori diákunk vállalt önkéntességet az orosháziaiak közül.

A sok-sok játékidő, önfeledt szórakozás és kézműves feladatok mellett programokkal is készültek a lurkóknak. Minden délelőtt vendégük volt Kerekítő Manó az Adrienn által vezetett Kerekítő foglalkozáson. Napközben papírszínház varázsolt el

a gyerkőcöket, az izgó-mozgó ovitornán pedig rendesen kimozoghatták magukat. Végül az orosházi kuriózummal, a Tipegő áhítattal segítettek nekik testben és lélekben is lecsendesedni, gazdagodni.

Az orosházi önkéntesek rengeteg pozitív visszajelzést kaptak az oviba látogató családoktól. Minőségi, önkéntes szolgáltatukért nem lehetünk eléggé hálásak. A lelkes, szeretetteljes fáradozásukat érintett szülőként személyesen is köszönöm, akiknek óvodás gyermeke a fesztivál után visszakívánczolt a Szélrózsa Oviba.

FELEGYI-NÉMETH MÁRIA
iskolalelkész

Kiemelkedő versenyeredmények a 2021/2022. tanévben

Országos Diákolimpia (döntő)

Birkózás:

- Pusztai Márk (5. b) 1. hely
- Keresztes Máté (8. b) 8. hely
- Papp Krisztofer (9/b) 13. hely

Asztalitenisz:

- Vadász Réka (4. a)
- Béneyi Nelli (6. a)
- Farkas Dávid (12/6)

Lotz János Helyesírási és Szövegértési Verseny

- Nóbik Roland (7. b) megyei 1. hely

Arany Dobókocka Városi–Körzeti Matematikaverseny

- Zsoldi Lajos (5. a) 3. hely
- Novodomszki Jázmin (5. a) 3. hely

„Az élet kenyere” Úrvacsoraversenyen országos 3. helyezett csapat:

- Bánki-Horváth Jázmin,
Csicsely Laura, Kopanyicza Lara,
Nagy Emma (106/)

Téli Olvasóversenyen országos 7. helyezett:

- Komádi Zselyke 4. b

Kanada Országismereti Versenyen megyei 2. helyezett csapat:

- Csongrádi Imre 8. b,
Machan Zétény 8. a, Láda Réka 8. b

Zrínyi Ilona Matematikaverseny

- Zsoldi Lajos Gábor (5. a)
megyei 8. hely
- Jeszenszky-Paulovics Milán (9/a)
megyei 7. hely

Evangélikus Iskolák Országos Történelemversenye

- 4. helyezett csapat: Botos Balázs,
Fazekas András Vajk, Gabnai Illés
(7. b)
- 5. helyezett csapat: Kishonti Hanna
(7. b), Novodomszki Jázmin (7. a),
Vajda Bodza (7. b)

Curie Matematika Emlékverseny

- Paksi Alex (10/6) országos 10. hely

Curie Kémia Emlékverseny

- Paksi Alex (10/6) területi 2. hely

Nits Márta Országos Minősítő

Népdaléneklési Verseny

- Czíkora Kata (8. b) ezüst minősítés
- Zalai Bernadett (10/6) ezüst min.

Országos evangélikus rajzpályázat

- Kovács Georgina (9/a) 1. hely
- Keresztes Laura (10/6) 2. hely

Gyűlök által meghirdetett boldogság világnapi pályázat

- Kovács Georgina (9/a) 1. hely

Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny

- Béneyi Nelli (6. a) megyei 2. hely

Városi ökonap iskolák közti vetélkedőn 3. helyezett csapat:

- Arva Dániel (6. b), Brachna Noel
(6. b), Láda Réka (8. b), Pinter Dóra
(7. a), Novodomszki Jázmin (7. a) és
Kopanyicza Heléna (8. b)

Oros-haza Baráti Kör Városismereti Verseny

- Novodomszki Jázmin, Kovács
Levente, Sarkadi Tamás (7. a),
Oláh Csenge (7. b) városi 1. hely
- Nagy Zétény, Oszadszky Adél (5. b),
Zsoldi Lajos (5. a), Koós Gergő,
Máté Zétény (6. a) városi 2. hely

Adományok az Orosházi Harangszó újságra

2022. március 26. – 2022. szeptember 6.

dr. Horváthné Csepregi Terézia	3500 Ft
Nagy Dénesné	1000 Ft
Dénes József és felesége	3000 Ft
Kiss Gyuláné	1000 Ft
Károlyfalvi Elemér és felesége	3000 Ft
Kissné Bettkó Katalin	3000 Ft
Ujj Tiborné	3000 Ft
Szemenyei Sára Ilona	1000 Ft
Sin János és Lovas Zsuzsanna	1000 Ft
Kiss János	3000 Ft
Tokodi Istvánné	2000 Ft
Horváth Antal Ádámné	5000 Ft
Horváth Éva	10 000 Ft
Szabó Bálint	2000 Ft
Csmela Józsefné	2000 Ft
Pleskó Józsefné	5000 Ft
Győri-Dani József és felesége	5000 Ft
Zsíros Gyöngyi	10 000 Ft
Bartolák Andrásné	3000 Ft
Zsíros Györgyné családja	5000 Ft
Név nélkül, de Istennél tudva lévő testvér	2000 Ft

Curie Matematika Emlékverseny

- Paksi Alex (10/6) országos 10. hely

Újságunk internetcíme: <http://oroshaza.lutheran.hu/harangszo>

Óvoda az egyetemen

Fenntartó egyházközségünk és intézményünk sikeresen pályázott a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett *A foglalkoztatás és az életminőség javítása, családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével* című pályázaton, aminek köszönhetően kibővül és megújul evangélikus óvodánk – osztottuk meg az örömteli hírt egy évvel ezelőtt a gyülekezet tagjaival.

Az eltelt időszakban tervezési, szervezési és előkészítési fázis zajlott, majd június első napjaiban megkezdődött az építkezés. A munkálatok elejét ünnepélyes alapkövetéssel jelezte; az építkezés helyén időkapuzólát helyeztünk a föld mélyébe. A nyári zárva tartás alatt pedig elköltöztettük az óvodát, átadva az épületet a belső felújítási munkálatok elvégzéséhez.

Hónapokon keresztül, a jövő év tavaszáig átmenetileg külső telephelyen működik az óvodánk. A megfelelő ideiglenes telephely keresésekor számos lehetőséget figyelembe vettünk a városban, de a szigorú megfelelési kritériumok miatt ezek az elképzelések egy-egy ponton mindig meghiúsultak. Lehetőségként merült fel egy

konténeróvoda építése is a lelkeszi hivatal udvarán, azonban ez az ötlet sem bizonyult jó megoldásnak.

E kilátástalan helyzetünkben nyújtott számunkra mentőövet a Kodolányi János Egyetem. A következő időszakban az ő épületük ad otthont óvodánkunknak. Hálásak vagyunk az egyetem vezetésének a közös épülethasználat lehetőségéért és a támogató együttműködésért. Az intézmény nagyon jó adottságokkal bír, remek feltételek álltak rendelkezésre ahhoz, hogy szépen berendezkedjünk. Biztonságos és esztétikus környezetet alakítottunk ki gyermekeink számára, ami alkalmas a kiegyensúlyozott, harmonikus légkör megteremtésére és a színvonalas nevelőmunka megvalósítására. Ahogyan az óvodában, az egyetem épületében is az óvónők által készített kedves díszítőelemekkel, dekorációval igyekszünk barátságossá varázsolni a belső tereket. Az óvoda otthonosságát, meghittségét elsősorban a szeretetteljes, támogató légkör biztosítja, ez pedig a nevelők által az épülettől, helyszíntől függetlenül is megteremthető.

Az egyetem épülete közel 4 km távolságra található az óvodánktól, ezért szervezett utaztatással biztosítjuk azoknak a kis-

gyermekeknek a szállítását, akiknek a szülei ezt személygépkocsival nem tudják megoldani. Reggel az evangélikus iskolától induló autóbussz viszi ki a gyerekeket az egyetemhez, délután pedig az iskolánkhöz viszi vissza, nevelők kíséretében. A reggelente korábban érkező és délutánoként később távozó gyermekek az iskolában gyülekezhetnek.

Nagyon hálásak vagyunk a családoknak, akik ebben a kényelmetlenségekkel együtt járó, átmeneti időszakban is kitartanak mellettünk, és ránk bízzák kisgyermekük nevelését.

A külső telephelyen való működtetés és a beruházás megvalósítása sok feladattal jár, de bízunk az Úristen gondviselésében, aki segít majd megoldást találni minden felmerülő nehézségre. A munkálatok befejeztével pedig neki hálát adva vehetjük majd birtokba kibővült, megújult óvodánkat. A mi Urunkra hagyatkozva, az ő kezébe helyezzük az előttünk álló időszakot, tudva, hogy *„Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.”* [Zsolt 127,1]

VAJER TÍMEA
óvodavezető

Felhívás 8. osztályosok számára

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium felvételt hirdet gimnáziumi képzésére. A 2023/2024-es tanévben induló tagozataink kódszámai:

- 4 osztályos gimnázium emelt óraszámú angol nyelvi osztálya (tagozatkód: 0001)
- 4 osztályos gimnázium emelt óraszámú német nyelvi osztálya (tagozatkód: 0002)
- 4 osztályos gimnázium általános tantervű osztálya (tagozatkód: 0003)

A gimnázium kódja: 028280.

Az érdeklődőket várjuk a gimnázium nyílt napján: 2022. november 18-án, pénteken. Aktuális információk az iskola honlapján olvashatók.

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Evangélikus Lelkeszi Hivatal

KERESZTELÉS (gyermek)

Héjja János és Czichan Piroska fiai
DOMINIK és RICHÁRD JÁNOS 2022. április 24.
Németh Miklós András és Szabó Melinda fia
MÁTÉ 2022. április 24.
Kárai Krisztián és Rajki Renáta leánya
SZÓFIA 2022. április 30.
Breznyik Zsolt Zoltán és Buri Bianka fia
PÉTER ZSOLT 2022. május 1.
Keresztes Csilla Szilvia fia
GELLÉRT 2022. május 8.
Cserháti Sándor és Gelegonya Hajnalka fiai
CSABA és MÁTÉ 2022. május 8.
Szöke István és Ravasz Hajnalka gyermekei
CSENGE VIRÁG és BENCE MILÁN 2022. május 8.
Szemenyei Róbert és Túri Judit fiai
MÁTÉ BENCE, ÁDÁM LEVENTE és RÓBERT
2022. május 8.
Széni András Gábor és Dégi Fanni fia
BENETT 2022. május 8.
Perjés Attila és Berta Vivien Kitti fia
ATTILA NOEL 2022. május 22.
Árgyelán Sándor és Adamik Andrea fia
ÁKOS ZALÁN 2022. május 22.
Csizmadia Péter és Tóth Ildikó fia
BENCE 2022. május 22.
Papp Róbert és Hekenbai Krisztina fia
TAMÁS 2022. május 22.
Vajda Imre és Arany Márta leánya
BODZA 2022. május 22.
Kasza Gábor és Todorán Tímea leánya
DOROTTYA 2022. május 28.
Hegedüs Dániel és Krشمéri Zsuzsanna Éva fia
BÁLINT 2022. június 5.
Szabó Zoltán és Rattai Piroska fiai
ZOLTÁN és PÉTER 2022. június 5.
Mezőfi Zoltán és Kurilla Éva gyermekei
ZOLTÁN és LILI 2022. június 11.
Kotolák Sándor és Vass Boglárka gyermekei
BOTOND SÁNDOR és BOGLÁRKA 2022. június 12.
Varga Krisztián és Kotolák Anita leánya
DORINA 2022. június 12.
Apró Tamás Mihály és Kolompár Vivien Gabriella fia
ZALÁN TAMÁS 2022. június 12.
Szekerczés János és Horváth Ilona fia
MILÁN JÁNOS 2022. június 18.
Szekeres Tamás és Kís Rita leánya
LOTTI 2022. június 19.
Ludányi Péter Pál és Molnár Barbara fia
BENETT PÉTER 2022. június 25.

Sterne Daniel Robert Jake és Benkő Anita gyermekei
MAXWELL ZOLTÁN és ZOE PATRICIA MARY
2022. július 3.

Bacsa Dávid és Czichan Nikolett fia
BALÁZS NOEL 2022. július 10.
Stréling Ferenc Sándor és Csidei Heléna Gabriella fia
FERENC 2022. július 20.
Setényi János és Jambrich Mónika leánya
BOGLÁRKA 2022. augusztus 6.
Horváth Dániel és Csilek Lilla fia
KONRÁD 2022. augusztus 6.
Orbán Benő és Szendi-Horváth Tünde leánya
ANNA 2022. augusztus 7.
Szokolai Ákos és Szilágyi Éva leánya
ZSÓFIA 2022. augusztus 7.
Baranyi Roland és Borsi Hajnalka leánya
LIZABELLA 2022. augusztus 7.
Süle Gábor és Szabó Éva leánya
VIKTÓRIA 2022. augusztus 14.
Samu Tibor és Jenei Mária fia
LEVENTE 2022. augusztus 18.
Kovács Endre Szabolcs és Szabó Katalin leánya
HELÉNA VIRÁG 2022. augusztus 28.
Kiss Gergely és Bazsali Tímea leánya
OLÍVIA ELLA 2022. augusztus 28.
ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

KERESZTELÉS (felnőtt)

Szökéné Ravasz Hajnalka 2022. május 8.
Szemenyei Olivér 2022. május 8.
Borsi Alexandra 2022. május 8.
Szabó-Szoboszlai Hanna 2022. május 15.
Tóth Tímea 2022. augusztus 7.
Lehoczki Amarilla 2022. augusztus 14.
Palásthy Szomak 2022. augusztus 18.
Murvai Alexandra Réka 2022. augusztus 18.

HÁZASSÁGKÖTÉS

Sajti Bálint és Csöke Zsanett Vivien 2022. június 18.
Veszprémi Ádám László és Cseh Gabriella 2022. augusztus 13.
Gombkötő Gábor és Horváth Hella 2022. szeptember 3.

TEMETÉS (2022. március 26.–2022. szeptember 5.)

Tarr István Gyula (72) · Dimák Sándor (90) · Ladányi Jenőné Pataki Judit Ilona (88) · Pápai István (78) · Benkő Mihályné Tóth Irén Rozália (94) · dr. Oshváth Lászlóné Bikádi Etelka (87) · Orovecz Gyuláné Fábrián Mária (81) · Honti Dezsőné Ravasz Zsuzsanna (76) · Kunos Károly Lajos (82) · Kristóf Lajosné Kovács Margit Éva (84) · Benkő Etelka Rózsa (81) · Mészáros Márton, Károlyfalvi Elemér (70) · Horváth Imre Ádám (73) · Keresztes Tibor (48) · Benkő Barna (68)
„A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ.” [1]n 2,17]